

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Koulussa kohdataan

Toim. Aija Lund

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan

Koulussa kohdataan

Toim. Aija Lund

Turun kristillisen opiston säätiö

Teksti:

Tuula Lindgren

Tehtävien tekijät:

Heidi Jokiniemi

Aija Lund

Leena-Marjut Aaltonen

Tuula Lindgren

Oikoluku:

Saija Gustafsson

Kuvat:

Juha Nurminen

Taitto:

Janne Peltonen

© Turun kristillisen opiston säätiö

ISBN 978-952-5803-05-1

Finepress Oy, Turku 2009

Tervehdys kirjan tekijöiltä

Kädessäsi on harjoituskirja ***Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Koulussa kohdataan***. Kirjan on tarkoitus parantaa lukemisen ja kirjoittamisen taitoja. Kirja sopii niin lapsille kuin aikuisillekin. Sen harjoituksia voi tehdä yksin tai ryhmässä ohjaajan tuella. Lukipulma on aina yksilöllinen. Siksi jokainen voi käyttää kirjaa omalla tavallaan.

Harjoituskirjassa on jatkokertomuksena kolme Tuula Lindgrenin kirjoittamaa tarinaa: *Romanien historiasta*, *Tutkitaan romanien tuloa Suomeen* ja *Romanivanhempainilta*. Harjoitukset kuntouttavat lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia monella eri tavalla. Yhdet tehtävät auttavat löytämään äänne-kirjain-pareja. Toisten avulla harjoittelet tavujen ja sanojen hahmottamista. Kolmannenlaiset tehtävät auttavat muodostamaan lauseita. Joissakin tehtävissä autetaan ymmärtämään paremmin sitä, mitä on luettu.

Tehtäväsivut ovat värillisiä. Tehtävien oikeat vastaukset ovat heti seuraavalla sivulla. Näin tarkistaminen on helppoa. Vastaussivu kannattaa taittaa piiloon ja yrittää tehtävien tekoa ensin itse.

Kertomus kerrallaan luki-lukkoja avaamaan – Koulussa kohdataan on tuotettu Verkko-Lukki-hankkeessa. Verkko-Lukki (2006–2009) on Turun kristillisen opiston hallinnoima ja Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama projekti, joka tuottaa aineistoa lukemisen ja kirjoittamisen taitojen tukemiseen.

Toivomme, että antaisit palautetta kirjasta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen lukituki@tk-opisto.fi. Kiitos!

Harjoittelun iloa!

Terveisin kirjan tekijät

Sisällys

I Romanien historiasta	9
1. Yhdistä kirjaimet	10
Yhdistä kirjaimet – Oikeat vastaukset.....	11
2. Täydennä kirjain	12
Täydennä kirjain – Oikeat vastaukset	13
3. Etsi kirjaimia	14
Etsi kirjaimia – Oikeat vastaukset	15
4. Yhdistä tavut sanoiksi	16
Yhdistä tavut sanoiksi – Oikeat vastaukset.....	17
5. Muodosta tavuista sanoja	18
Muodosta tavuista sanoja – Oikeat vastaukset.....	19
6. Poista ylimääräinen tavu	20
Poista ylimääräinen tavu – Oikeat vastaukset	21
7. Etsi riimipari	22
Etsi riimipari – Oikeat vastaukset.....	23
8. Etsi sanaa tekstistä	24
Etsi sanaa tekstistä – Oikeat vastaukset	25
9. Valitse oikea sana	26
Valitse oikea sana – Oikeat vastaukset	28
10. Taivuta sanat	30
Taivuta sanat – Oikeat vastaukset.....	31
11. Muodosta virkkeitä	32
Muodosta virkkeitä – Oikeat vastaukset	33
12. Ylimääräinen sana	34
Ylimääräinen sana – Oikeat vastaukset.....	35
13. Valitse oikea väittämä	36
Valitse oikea väittämä – Oikeat vastaukset.....	37
14. Vastaa kysymyksiin	38
Vastaa kysymyksiin – Oikeat vastaukset	39
15. Täydennä virke	40
Täydennä virke – Oikeat vastaukset.....	41

II Tutkitaan romanien tuloa Suomeen.....	43
1. Yhdistä kirjaimet sanoihin.....	44
Yhdistä kirjaimet sanoihin – Oikeat vastaukset	45
2. Etsi sanoille parit.....	46
Etsi sanoille parit – Oikeat vastaukset	48
3. Täydennä kirjain sanan alkuun.....	50
Täydennä kirjain sanan alkuun – Oikeat vastaukset.....	51
4. Sijoita tavut.....	52
Sijoita tavut – Oikeat vastaukset	53
5. Etsi tavut.....	54
Etsi tavut – Oikeat vastaukset	55
6. Etsi sanat	56
Etsi sanat – Oikeat vastaukset.....	57
7. Etsi sana.....	58
Etsi sana – Oikeat vastaukset.....	59
8. Muodosta sana	60
Muodosta sana – Oikeat vastaukset	62
9. Etsi sanat	64
Etsi sanat – Oikeat vastaukset.....	65
10. Erotta virkkeet.....	66
Erotta virkkeet – Oikeat vastaukset.....	68
11. Täydennä virke.....	70
Täydennä virke – Oikeat vastaukset	71
12. Valitse virke	72
Valitse virke – Oikeat vastaukset	74
13. Yhdistä vuosiluku virkkeeseen	76
Yhdistä vuosiluku virkkeeseen – Oikeat vastaukset	77
14. Etsi samaa tarkoittava virke	78
Etsi samaa tarkoittava virke – Oikeat vastaukset	79
15. Täydennä virke.....	80
Täydennä virke – Oikeat vastaukset	81

III Romanivanhempainilta	83
1. Tutki äänneiden kesto 1	84
Tutki äänneiden kesto 1 – Oikeat vastaukset	85
2. Tutki äänneiden kesto 2	86
Tutki äänneiden kesto 2 – Oikeat vastaukset	87
3. Valitse oikea alkukirjain	88
Valitse oikea alkukirjain – Oikeat vastaukset	89
4. Etsi sanat vihjeen avulla.....	90
Etsi sanat vihjeen avulla – Oikeat vastaukset	91
5. Tavuta sanat	92
Tavuta sanat – Oikeat vastaukset	93
6. Poista ylimääräinen tavu	94
Poista ylimääräinen tavu – Oikeat vastaukset	96
7. Muodosta sana lisäämällä tavu.....	98
Muodosta sana lisäämällä tavu – Oikeat vastaukset.....	99
8. Valitse oikea sana	100
Valitse oikea sana – Oikeat vastaukset	102
9. Etsi sanat	104
Etsi sanat – Oikeat vastaukset.....	105
10. Kirjoita virkkeet	106
Kirjoita virkkeet – Oikeat vastaukset	107
11. Alleviivaa virkkeet.....	108
Alleviivaa virkkeet – Oikeat vastaukset	109
12. Numeroi virkkeet.....	110
Numeroi virkkeet – Oikeat vastaukset	111
13. Valitse oikea väittämä	112
Valitse oikea väittämä – Oikeat vastaukset.....	113
14. Etsi samaa tarkoittava sana	114
Etsi samaa tarkoittava sana – Oikeat vastaukset.....	115
15. Monivalintatehtävä.....	116
Monivalintatehtävä – Oikeat vastaukset	118

I Romanien historiasta

Koulupäivät kuluivat kuin siivillä nuorten odottaessa jokaviikkoisia romanikielen tuntejaan. Opetusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko. Carmen oli mukava ja taitava opettaja. Lisäksi hän ideoi joka kerralle aina jotain uutta. Välillä kuunneltiin romanikielisiä lauluja tai katseltiin videoita, joissa kerrottiin romanikulttuurista. Tänäpäin alettaisiin tehdä ryhmätöitä romanien historiasta. Opettajan tavoitteena oli tutustuttaa nuoret romanien historiaan pääpiirteittäin. "Ihmisen identiteetille on tärkeää tietää oman kulttuurin historiasta", hän rohkaisi nuoria. Niinpä jaettiin romanien historian osuus kolmeen osaan: romanien lähtö Intiasta, romanien saapuminen Eurooppaan ja romanien tulo Suomeen. Lisäksi viimeisessä osassa jokainen oppilas teki esseän oman sukunsa lähihistoriasta.

Pojat selvittivät romanien juuria: "Kielitieteellisen tutkimuksen perusteella on esitetty väite, että romanit olisivat lähtöisin Intiassa sijaitsevasta Punjabin maakunnasta. Kolme muuttoaaltoa arvellaan tapahtuneen 1000-luvun molemmin puolin. Arveltuja syitä lähtemiseen ovat olleet mm. sodat, nälänhätä ja luonnonkatastrofit." Lisäksi pojat piirsivät kartan selventämään esitystään.

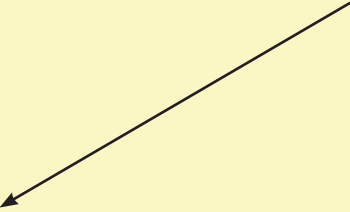
Tytöt puolestaan tutkivat, että romaneita oli tavattu ensimmäisen kerran Euroopassa vuonna 1322 Kreetan saarelta. Simon Simoniuksen matkakertomuksessa on maininta romaneista. Aluksi romanit matkasivat joidenkin hallitsijoiden suositusten turvin, mutta ajan saatossa heihin alettiin suhtautua epäluuloisesti. Omien tapojen, kielen ja kiertävän elämäntyylin perusteella he erottautuivat muusta väestöstä. Heitä epäiltiin vieraan vallan vakoojiksi, jopa noidiksi. Sääty-yhteiskunta jätti romanit yhteiskuntaluokkien ulkopuolelle. Romaneja alettiin vainota ja karkottaa maasta toiseen. Euroopassa pahimmat romanien vainot ovat luultavasti toisen maailmansodan ajalta, jolloin romaneja tapettiin natsien vainoissa arviolta 600 000. Tutkijoiden arvioiden mukaan luku saattaa olla jopa kaksi miljoonaa. Osa romaneista tapettiin jo matkalla keskitysleireille.

Tuntien päätyttyä nuoret olivat mielteliäitä kuulemastaan: "Miten yhtä ihmisryhmää oli voitu kohdella näin? Ja mikä pahinta, romaneja syrjitään vielä tänä päivänäkin, ihan ilman omaa syytä!"

1. Yhdistä kirjaimet

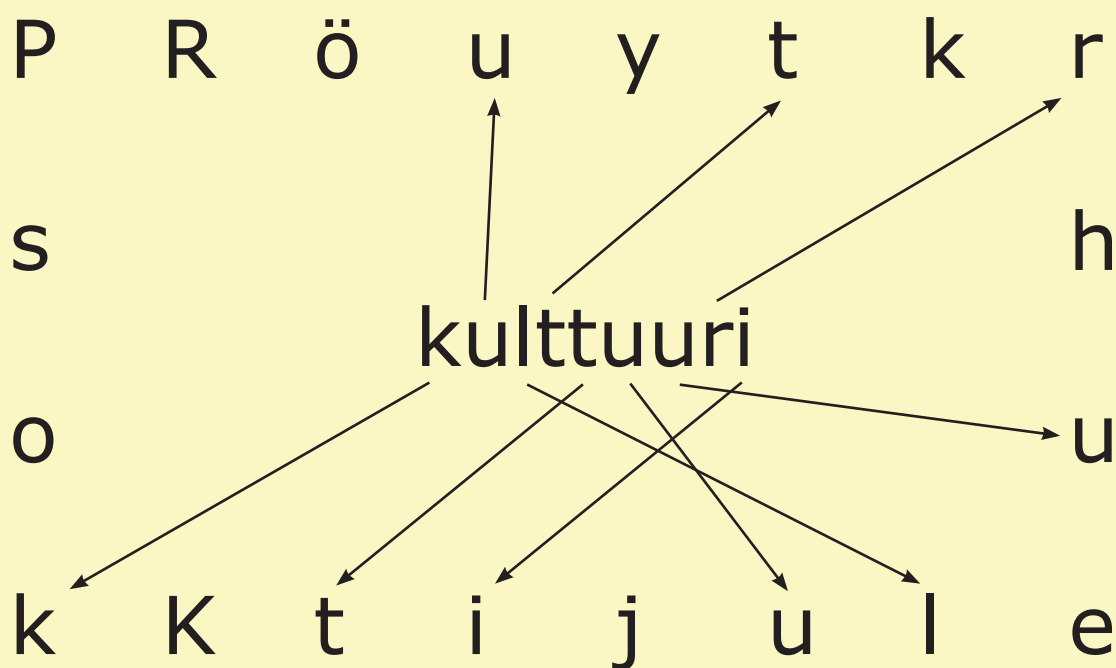
Yhdistä keskellä olevan sanan kukin kirjain vastaavaan kirjaimen sanan ympärillä.

P R ö u y t k r
s h
o kulttuuri u
k K t i j u l e

Yhdistä kirjaimet – Oikeat vastaukset

Yhdistä keskellä olevan sanan kukin kirjain vastaavaan kirjaimen sanan ympärillä.

2. Täydennä kirjain

Tekstistä puuttuu joko kirjain m tai n. Lisää puuttuva kirjain viivalle.

Koulupäivät kuluivat kui__ siivillä __uorten odottaessa jokaviikkoisia ro__anikiele__ tuntejaa__. Opetusta oli järjestetty kaksi tu__tia joka viikko. Carmen oli __ukava ja taitava opettaja. Hä__ ideoi joka kerralle ai__a jotai__ uutta.

Tä__ään alettaisii__ tehdä ryh__ätöitä romanie__ historiasta. Opettaja__ tavoittee__a oli tutustuttaa __uoret ro__anien historiaa__ pääpiirteittäi__. "Ih__ise__ identiteetille on tärkeää tietää o__an kulttuurin historiasta", hä__ rohkaisi nuoria.

Nii__pä jaettiin roma__ien historia__ osuus kol__een osaa__: romanien lähtö I__tiasta, romanien saapu__inen Eurooppaa__ ja roma__ien tulo Suo__een. Lisäksi vii__eisessä osassa jokai__en oppilas tekisi essee__ o__an suku__sa lähihistoriasta.

Pojat selvittivät romanien juuria: "Romanit ovat lähtöisi__ Intiassa sijaitsevasta Punjabin __aakunnasta. Kol__e __uuttoaaltoa arvella__ tapahtu__een 1000-luvu__ olemmin puoli__. Arveltuja syitä lähte__isee__ ovat olleet mm. sodat, nälä__hätä ja luonno__katastrofit." Lisäksi pojat piirsivät karta__ selve__tä__ään esitystää__.

Tytöt puolestaa__ tutkivat, että romaneita oli tavattu ensimmäisen kerra__ Euroopassa vuonna 1322 Kreetan saarelta. Simon Simoniuksen __atkakerto__uksessa on __aini__ta roma__eista. O__ien tapojen, kiele__ ja kiertävä__ elä__äntyylin perusteella he erottautuivat __uusta väestöstä. Romaneja alettiin vai__ota ja karkottaa __aasta toisee__.

Täydennä kirjain – Oikeat vastaukset

Tekstistä puuttuu joko kirjain m tai n. Lisää puuttuva kirjain viivalle.

Koulupäivät kuluivat kuin siivillä **nuorten** odottaessa jokaviikkoisia **romanikielen tuntejaan**. Opetusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko. Carmen oli **mukava** ja taitava opettaja. Hän **ideoi** joka kerralle aina jotain uutta.

Tänään alettaisiin tehdä ryh~~m~~ätöitä romanien historiasta. Opettajan **tavoitteena** oli tutustuttaa **nuoret romanien historiaan** pääpiirteittäin. "Ihmisen identiteetille on tärkeää tietää **oman kulttuurin** historiasta", hän **rohkaisi** nuoria.

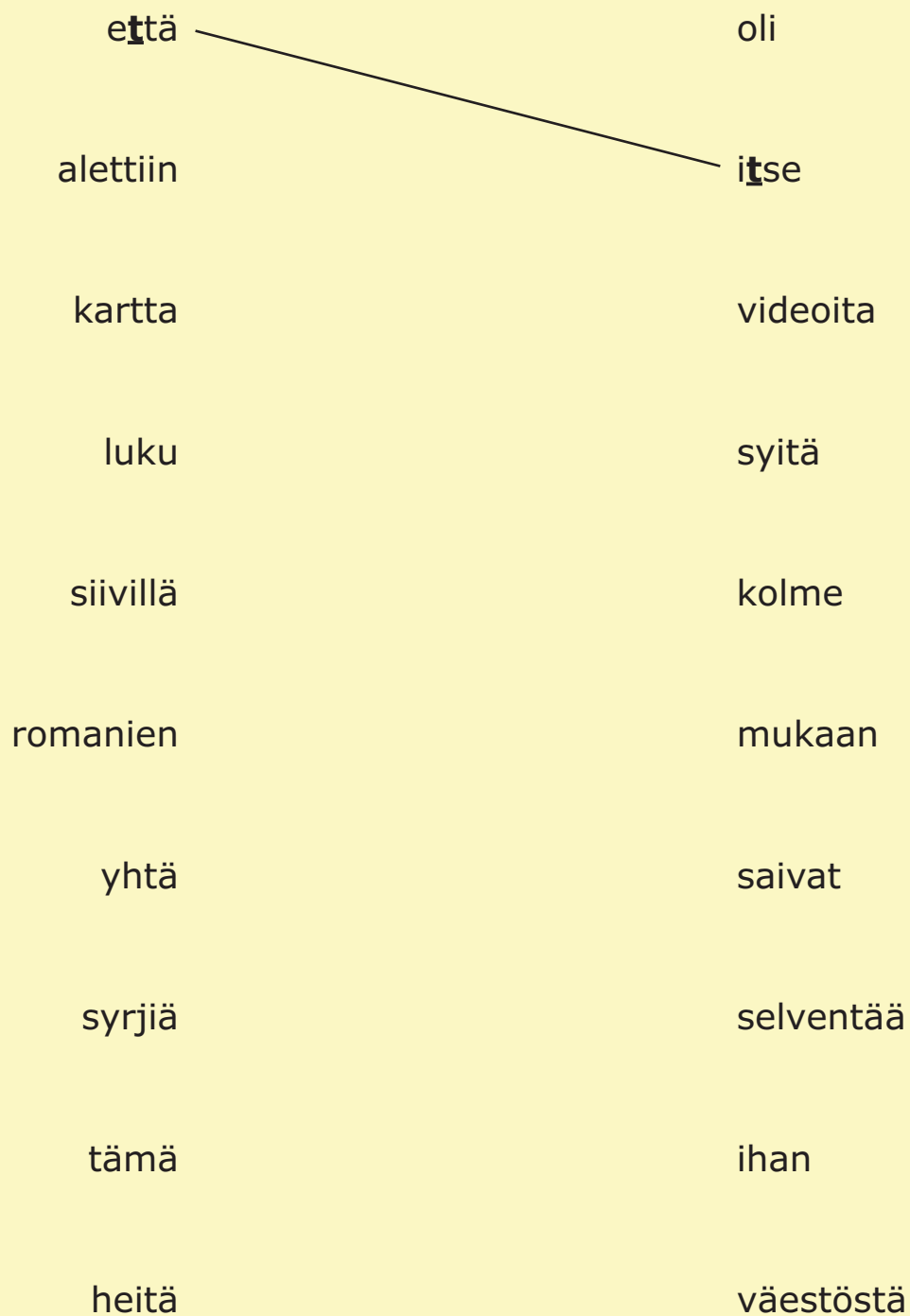
Niin~~p~~ä jaettiin romanien historian **osuus kolmeen osaan**: romanien lähtö **Intiasta**, romanien saapuminen Eurooppaan ja romanien tulo **Suomeen**. Lisäksi viimeisessä osassa jokainen oppilas tekisi esseen **oman sukunsa** lähihistoriasta.

Pojat selvittivät romanien juuria: "Romanit ovat lähtöisin Intiassa sijaitsevasta Punjabin **maakunnasta**. Kolme **muuttoaaltoa** arvellaan tapahtuneen 1000-luvun **molemmin puolin**. Arveltuja syitä lähtemiseen ovat olleet mm. sodat, nälänhätä ja luonnonkatastrofit." Lisäksi pojat piirsivät kartan **selventämään** esitystään.

Tytöt puolestaan **tutkivat**, että romaneita oli tavattu ensimmäisen kerran Euroopassa vuonna 1322 Kreetan saarelta. Simon Simoniuksen **matkakertomuksessa** on **maininta** romaneista. **Omien tapojen, kielen ja kiertävän** elämäntyylin perusteella he erottautuivat **muusta väestöstä**. Romaneja alettiin **vainota** ja karkottaa **maasta toiseen**.

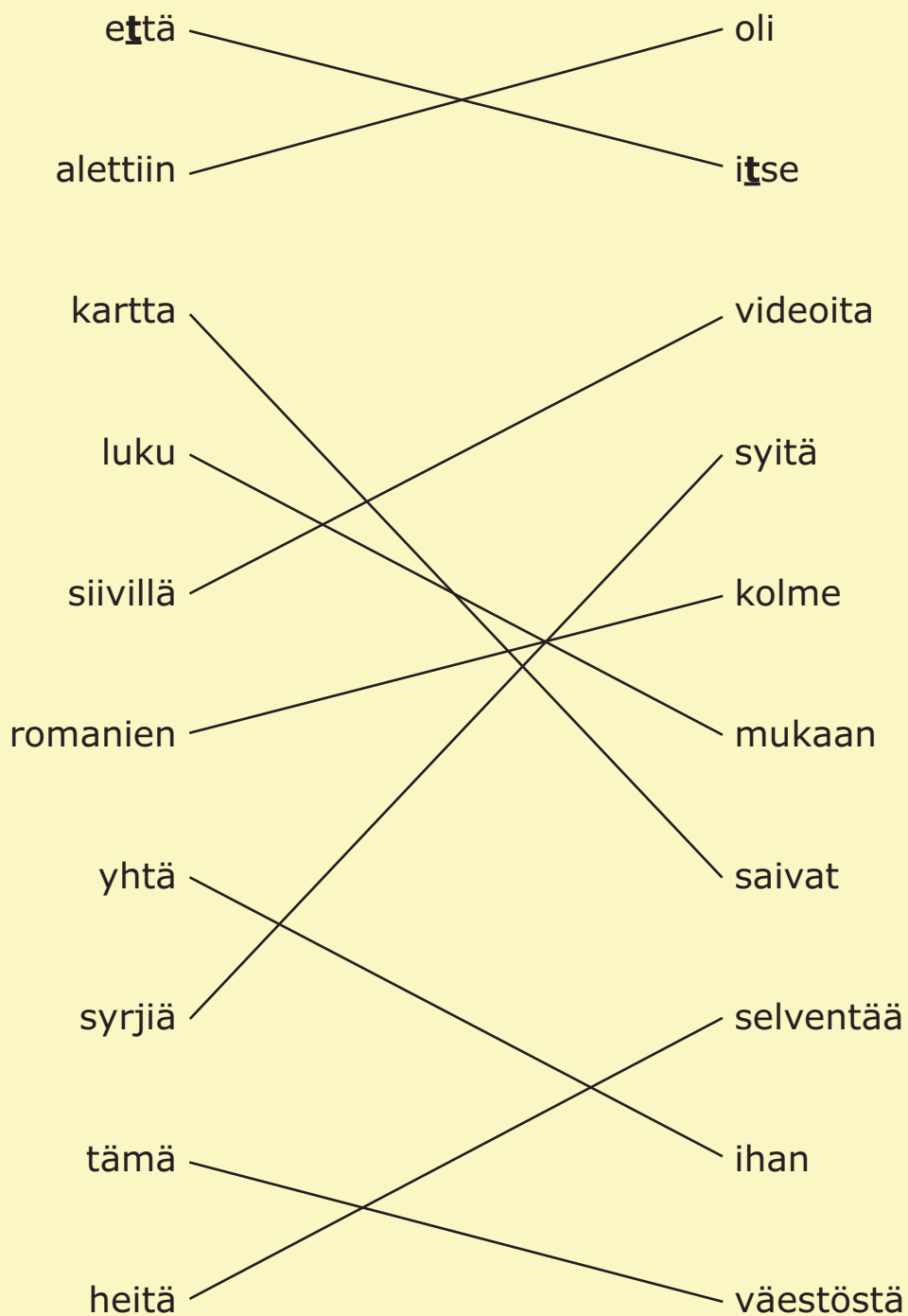
3. Etsi kirjaimia

Yhdistä viivalla sanat, joiden toiset kirjaimet ovat samat (esimerkiksi noita-toive).

Etsi kirjaimia – Oikeat vastaukset

Yhdistä viivalla sanat, joiden toiset kirjaimet ovat samat (esimerkiksi noita-toive).

4. Yhdistä tavut sanoiksi

Muodosta sanoja mallin mukaan. Ota kustakin sarakkeesta yksi tavu ja muodosta sanoja. Jokaisessa sanassa on kolme tavua. Kirjoita sanat viivoille.

A)

mu	lil	va	<u>mukava</u>
tai	ka	lä	_____
vä	ta	va	_____

B)

ro	kun	sa	_____
nuo	ma	a	_____
su	ri	ni	_____

C)

mai	nin	ja	_____
koh	del	ta	_____
va	koo	la	_____

Yhdistä tavut sanoiksi – Oikeat vastaukset

Muodosta sanoja mallin mukaan. Ota kustakin sarakkeesta yksi tavu ja muodosta sanoja. Jokaisessa sanassa on kolme tavua. Kirjoita sanat viivoille.

A)

mu   lil   va
tai   ka   lä
vä   ta   va

mukava _____

taitava _____

välillä _____

B)

ro   kun → sa
nuo   ma   a
su   ri   ni

romani _____

nuoria _____

sukunsa _____

C)

mai → nin   ja
koh → del   ta
va → koo   la

maininta _____

kohdella _____

vakooja _____

5. Muodosta tavuista sanoja

Mitkä laatikossa olevista sanoista muodostuvat annetuista tavuista? Muodosta tavuista sanoja mallin mukaan. Kirjoita tavuittain viivoille ne sanat, joiden tavut löytyvät listasta.

SANAT

nälänhätä	esitystään	sukunsa	maakunta
arvellaan	maininta	tutkineet	suositusten
historia	maasta	oli	matkalla

TAVUT

his	kun	nin	si	ri	a	su
to	nä	sa	mai	tä	ta	hä
län	suo	ten	tus	li	o	

o-li _____

_____

_____

_____

_____

_____

Muodosta tavuista sanoja – Oikeat vastaukset

Mitkä laatikossa olevista sanoista muodostuvat annetuista tavuista? Muodosta tavuista sanoja mallin mukaan. Kirjoita tavuittain viivoille ne sanat, joiden tavut löytyvät listasta.

SANAT			
nälänhätä	esitystään	sukunsa	maakunta
arvellaan	maininta	tutkineet	suositusten
historia	maasta	oli	matkalla

TAVUT						
his	kun	nin	si	ri	a	su
to	nä	sa	mai	tä	ta	hä
län	suo	ten	tus	li	o	

o-li

his-to-ri-a

nä-län-hä-tä

su-kun-sa

mai-nin-ta

suo-si-tus-ten

6. Poista ylimääräinen tavu

Jokaisessa sanassa on ylimääräinen tavu. Kirjoita sana korjattuna viivalle tavuittain.

lä-hi-his-to-ri-a-ta _____

kie-li-li-tie-teel-li-nen _____

si-jait-se-ta-va _____

muut-to-aal-to-a-va _____

ta-sa-pah-tu-neen _____

e-läh-te-mi-seen _____

sel-ven-tä-ty-mään _____

kuun-nel-tai-tiin _____

his-to-ri-as-ti-ta _____

tu-tus-tu-tut-taa _____

i-si-den-ti-teet-ti _____

ta-hal-lit-si-joi-den _____

e-pä-luu-loi-ses-ti-jo _____

pe-ru-rus-teel-la _____

luul-luu-ta-vas-ti _____

Poista ylimääräinen tavu – Oikeat vastaukset

Jokaisessa sanassa on ylimääräinen tavu. Kirjoita sana korjattuna viivalle tavuittain.

lä-hi-his-to-ri-a- ta	<u>lä-hi-his-to-ri-a</u>
kie- li -li-tie-teel-li-nen	<u>kie-li-tie-teel-li-nen</u>
si-jait-se- ta -va	<u>si-jait-se-va</u>
muut-to-aal-to-a- va	<u>muut-to-aal-to-a</u>
ta- sa -pah-tu-neen	<u>ta-pah-tu-neen</u>
e -läh-te-mi-seen	<u>läh-te-mi-seen</u>
sel-ven-tä- ty -mään	<u>sel-ven-tä-mään</u>
kuun-nel- tai -tiin	<u>kuun-nel-tiin</u>
his-to-ri-as- ti -ta	<u>his-to-ri-as-ta</u>
tu-tus- tu -tut-taa	<u>tu-tus-tut-taa</u>
i- si -den-ti-teet-ti	<u>i-den-ti-teet-ti</u>
ta -hal-lit-si-joi-den	<u>hal-lit-si-joi-den</u>
e-pä-luu-loi-ses-ti- jo	<u>e-pä-luu-loi-ses-ti</u>
pe- ru -rus-teel-la	<u>pe-rus-teel-la</u>
luul- luu -ta-vas-ti	<u>luul-ta-vas-ti</u>

7. Etsi riimipari

Lisää oikea riimi annetuista vaihtoehtoista.

A)

Romanikielen tunteja oli viikossa kaksi,
tavoitteena saada oman historian tuntemus _____.
paremmaksi / hyväksi / täydelliseksi

B)

Välillä kuunneltiin romanikielisiä lauluja,
joskus saatettiin katsella vaikka _____.
kuvia / tauluja / taideteoksia

C)

Opettajalla oli paljon uusia ideoita,
toisinaan katseltiin romaneista kertovia _____.
elokuvia / TV-ohjelmia / videoita

D)

Oman kulttuurin tuntemus on asia tärkeä,
ei perimätiedon kulkua vanhoilta nuorille saa _____.
rikkoa / särkeä / hajottaa

E)

Ryhmätyössä oli myös viimeinen luku,
lähihistorian kirjoittamisessa auttaisi koko _____.
suku / heimo / perhe

F)

Poikien työn aiheena olivat romanien juuret,
aiheesta on tehty monet tutkimukset _____.
isot / mahtavat / suuret

G)

Romaneja vainottiin ja karkotettiin maasta toiseen,
oppilaat miettivät: "Miten kukaan pystyy _____?"
moiseen / siihen / sellaiseen

Etsi riimipari – Oikeat vastaukset

Lisää oikea riimi annetuista vaihtoehdoista.

A)

Romanikielen tunteja oli viikossa kaksi, tavoitteena saada oman historian tuntemus **paremmaksi**.
paremmaksi / hyväksi / täydelliseksi

B)

Välillä kuunneltiin romanikielisiä lauluja, joskus saatettiin katsella vaikka **tauluja**.
kuvia / tauluja / taideteoksia

C)

Opettajalla oli paljon uusia ideoita, toisinaan katseltiin romaneista kertovia **videoita**.
elokuvia / TV-ohjelmia / videoita

D)

Oman kulttuurin tuntemus on asia tärkeä, ei perimätiedon kulkua vanhoilta nuorille saa **särkeä**.
rikkoo / särkeä / hajottaa

E)

Ryhmätyössä oli myös viimeinen luku, lähihistorian kirjoittamisessa auttaisi koko **suku**.
suku / heimo / perhe

F)

Poikien työn aiheena olivat romanien juuret, aiheesta on tehty monet tutkimukset **suuret**.
isot / mahtavat / suuret

G)

Romaneja vainottiin ja karkotettiin maasta toiseen, oppilaat miettivät: "Miten kukaan pystyy **moiseen**?"
moiseen / siihen / sellaiseen

8. Etsi sanaa tekstistä

Kirjoita sanan perään viivalle KYLLÄ, jos sana löytyy tekstistä ja EI, mikäli sanaa ei ole tekstissä. Alleviivaa löytämäsi sanat.

Koulupäivät kuluivat kuin siivillä nuorten odottaessa jokaviikkoisia romanikielen tuntejaan. Opetusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko. Carmen oli mukava ja taitava opettaja. Lisäksi hän ideoi joka kerralle aina jotain uutta. Välillä kuunneltiin romanikielisiä lauluja tai katseltiin videoita, joissa kerrottiin romanikulttuurista. Tänäpä alettaisiin tehdä ryhmitöitä romanien historiasta. Opettajan tavoitteena oli tutustuttaa nuoret romanien historiaan pääpiirteittäin. "Ihmisen identiteetille on tärkeää tietää oman kulttuurin historiasta", hän rohkaisi nuoria. Niinpä jaettiin romanien historian osuus kolmeen osaan: romanien lähtö Intiasta, romanien saapuminen Eurooppaan ja romanien tulo Suomeen. Lisäksi viimeisessä osassa jokainen oppilas tekisi esseän oman sukunsa lähihistoriasta.

alettaisiin	_____
rohkaisi	_____
muuttua	_____
tänäpä	_____
viimeisenä	_____
joissa	_____
kerralle	_____
kuluivat	_____
alkujaan	_____
kolmeen	_____

Etsi sanaa tekstistä – Oikeat vastaukset

Kirjoita sanan perään viivalle KYLLÄ, jos sana löytyy tekstistä ja EI, mikäli sana ei ole tekstissä. Alleviivaa löytämäsi sanat.

Koulupäivät **kuluivat** kuin siivillä nuorten odottaessa jokaviikkoisia romanikielen tuntejaan. Opetusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko. Carmen oli mukava ja taitava opettaja. Lisäksi hän ideoi joka **kerralle** aina jotain uutta. Välillä kuunneltiin romanikielisiä lauluja tai katseltiin videoita, **joissa** kerrottiin romanikulttuurista. **Tänään alettaisiin** tehdä ryhmitöitä romanien historiasta. Opettajan tavoitteena oli tutustuttaa nuoret romanien historiaan pääpiirteittäin. "Ihmisen identiteetille on tärkeää tietää oman kulttuurin historiasta", hän **rohkaisi** nuoria. Niinpä jaettiin romanien historian osuus **kolmeen** osaan: romanien lähtö Intiasta, romanien saapuminen Eurooppaan ja romanien tulo Suomeen. Lisäksi viimeisessä osassa jokainen oppilas tekisi esseän oman sukunsa lähihistoriasta.

alettaisiin	<u>KYLLÄ</u>
rohkaisi	<u>KYLLÄ</u>
muuttua	<u>EI</u>
tänään	<u>KYLLÄ</u>
viimeisenä	<u>EI</u>
joissa	<u>KYLLÄ</u>
kerralle	<u>KYLLÄ</u>
kuluivat	<u>KYLLÄ</u>
alkujaan	<u>EI</u>
kolmeen	<u>KYLLÄ</u>

9. Valitse oikea sana

Valitse virkkeeseen oikein kirjoitettu sana. Vain yksi kolmesta vaihtoehdosta on oikein kirjoitettu. Merkitse rasti viivalle oikean vaihtoehdon eteen.

A)

Koulupäivät kuluivat kuin _____ siivillä.
_____ sivillä.
_____ siivilä.

B)

_____ Optusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko.
_____ Opetusta
_____ Opetusuta

C)

Välillä tunnilla katseltiin _____ viedoita.
_____ videoita.
_____ vidioita.

D)

Tänään tehtäisiin ryhmitöitä romanien _____ historiasta.
_____ histriasta.
_____ historisasta.

E)

Tavoitteena oli tutustua historiaan _____ pääpiirteittäin.
_____ pääpireteittäin.
_____ pääpiirteittäin.

F)

_____ Vimeisessä osassa jokainen tekisi esseän.
_____ Viimeisessä
_____ Viimeisesä

G)

Pojat tutkivat romanien _____ jurria.
_____ juria.
_____ juuria.

H)

Romanit ovat lähtöisin Punjabin _____ makunnasta.
_____ maakunasta.
_____ maakunnasta.

I)

Syitä lähtemiseen ovat olleet sota ja _____ nälähätä.
_____ nälänhätä.
_____ nälänähtä.

J)

Aluksi romanit matkustivat hallitsijoiden _____ suosituksila.
_____ suosituksilla.
_____ suostuksilla.

K)

Romanit erottautuivat muusta _____ väestöstä.
_____ västöstä.
_____ väestösätä.

L)

Heitä epäiltiin jopa _____ noidikisi.
_____ nodiksi.
_____ noidiksi.

M)

Romaneja tapettiin natsien _____ vainioissa.
_____ vainoissa.
_____ vaniossa.

N)

Nuoret olivat _____ mieteliäitä.
_____ mietteläitä.
_____ mietteläitä.

O)

Tänäkin päivänä romaneja _____ syrjitään.
_____ syrjtään.
_____ syrijätään.

Valitse oikea sana – Oikeat vastaukset

Valitse virkkeeseen oikein kirjoitettu sana. Vain yksi kolmesta vaihtoehdosta on oikein kirjoitettu. Merkitse rasti viivalle oikean vaihtoehdon eteen.

A)

Koulupäivät kuuluivat kuin siivillä.
 sivillä.
 siivilä.

B)

Optusta oli järjestetty kaksi tuntia joka viikko.
 Opetusta
 Opetusuta

C)

Välillä tunnilla katseltiin viedoita.
 videoita.
 vidioita.

D)

Tänään tehtäisiin ryhmitöitä romanien historiasta.
 histriasta.
 historisasta.

E)

Tavoitteena oli tutustua historiaan pääpiirteittäin.
 pääpireteittäin.
 pääpiirteittäin.

F)

Vimeisessä osassa jokainen tekisi esseen.
 Viimeisessä
 Viimeisesä

G)

Pojat tutkivat romanien jurria.
 juria.
 juuria.

H)

Romanit ovat lähtöisin Punjabin _____ maakunnasta.
_____ maakunnasta.
 _____ maakunnasta.

I)

Syitä lähtemiseen ovat olleet sota ja _____ nälähätä.
 _____ nälänhätä.
_____ nälänähtä.

J)

Aluksi romanit matkustivat hallitsijoiden _____ suosituksilla.
 _____ suosituksilla.
_____ suostuksilla.

K)

Romanit erottautuivat muusta _____ väestöstä.
_____ västöstä.
_____ väestösätä.

L)

Heitä epäiltiin jopa _____ noidikisi.
_____ nodiksi.
 _____ noidiksi.

M)

Romaneja tapettiin natsien _____ vainioissa.
 _____ vainoissa.
_____ vanioissa.

N)

Nuoret olivat _____ mieteliäitä.
 _____ mietteliäitä.
_____ mietteläitä.

O)

Tänäkin päivänä romaneja _____ syrjitään.
_____ syrjtään.
_____ syrijätään.

10. Taivuta sanat

Viivoilta puuttuvat sanat ovat perusmuodossaan. Taivuta sanat oikeaan muotoonsa ja kirjoita ne viivoille.

Romanien historiasta

Pojat _____ romanien juuria: "Kielitieteellisen tutkimuksen
selvittää

perusteella _____ esitetty väite, että romanit olisivat lähtöisin
olla

Intiassa _____ Punjabin maakunnasta. Kolme
sijaitseva

muuttoaaltoa arvellaan _____ 1000-luvun molemmin
tapahtua

puolin. Arveltuja _____ lähtemiseen ovat _____
syy olla

mm. sodat, nälänhätä ja luonnonkatastrofit." Lisäksi _____
poika

_____ kartan selventämään esitystään.
piirtää

Taivuta sanat – Oikeat vastaukset

Viivoilta puuttuvat sanat ovat perusmuodossaan. Taivuta sanat oikeaan muotoonsa ja kirjoita ne viivoille.

Romanien historiasta

Pojat selvittivät
selvittää romanien juuria: "Kielitieteellisen tutkimuksen perusteella on
olla esitetty väite, että romanit olisivat lähtöisin Intiassa sijaitsevasta
sijaitseva Punjabin maakunnasta. Kolme muuttoaaltoa arvellaan tapahtuneen
tapahtua 1000-luvun molemmin puolin. Arveltuja syitä
syy lähtemiseen ovat olleet
olla mm. sodat, nälänhätä ja luonnonkatastrofit." Lisäksi pojat
poika piirsivät
piirtää kartan selventämään esitystään.

11. Muodosta virkkeitä

Muodosta järkeviä virkkeitä lisäämällä kuhunkin virkkeeseen yksi sana laatikosta A ja yksi sana laatikosta B. Muodosta virkkeet tekstin "Romanien historiaa" perusteella. Virkkeen alku on annettu valmiiksi. Käytä kutakin sanaa vain kerran.

LAATIKKO A

vainota
vainot
Kreetan
aikana
muusta
romanit
saaneet

LAATIKKO B

väestöstä
Punjabin
karkottaa
alueille
asumaan
saarella
aikaan

- A)** On esitetty, että _____ olisivat lähtöisin Intiassa sijaitsevasta _____ maakunnasta.
- B)** Sodat ja nälänhätä ovat _____ romanit muuttamaan uusille _____.
- C)** Muuttoaaltojen _____ suuret määrät romaniperheitä siirtyi _____ uusille alueille.
- D)** Romaneita tavattiin ensimmäisen kerran Euroopassa _____.
- E)** Tavat ja elämäntyyli erottivat romanit _____.
- F)** Romaneja alettiin _____ ja _____ maasta toiseen.
- G)** Euroopassa pahimmat romanien _____ olivat toisen maailmansodan _____.

Muodosta virkkeitä – Oikeat vastaukset

Muodosta järkeviä virkkeitä lisäämällä kuhunkin virkkeeseen yksi sana laatikosta A ja yksi sana laatikosta B. Muodosta virkkeet tekstin "Romanien historiaa" perusteella. Virkkeen alku on annettu valmiiksi. Käytä kutakin sanaa vain kerran.

LAATIKKO A

vainota
vainot
Kreetan
aikana
muusta
romanit
saaneet

LAATIKKO B

väestöstä
Punjabin
karkottaa
alueille
asumaan
saarella
aikaan

A) On esitetty, että **romanit** olisivat lähtöisin Intiassa sijaitsevasta **Punjabin** maakunnasta.

B) Sodat ja nälänhätä ovat **saaneet** romanit muuttamaan uusille **alueille**.

C) Muuttoaaltojen **aikana** suuret määrät romaniperheitä siirtyi **asumaan** uusille alueille.

D) Romaneita tavattiin ensimmäisen kerran Euroopassa **Kreetan saarella**.

E) Tavat ja elämäntyyli erottivat romanit **muusta väestöstä**.

F) Romaneja alettiin **vainota** ja **karkottaa** maasta toiseen.

G) Euroopassa pahimmat romanien **vainot** olivat toisen maailmansodan **aikaan**.

12. Ylimääräinen sana

Jokaisessa virkkeessä on yksi ylimääräinen sana. Alleviivaa sana, joka ei kuulu virkkeeseen.

Opetusta oli järjestetty autossa kaksi tuntia joka viikko.

Carmen oli mukava ja taitava koulu opettaja.

Carmen vaikka rohkaisi nuoria.

Pojat olivat piirtäneet minusta kartan selventämään esitystään.

Simon Simoniuksen vanha matkakertomuksessa oli maininta romaneista.

Heitä epäiltiin vieraan vallan vakoojiksi, jopa noidiksi ilkeiksi.

Romaneja alettiin vainota ja karkottaa myöskin maasta toiseen.

Kolme muuttoaaltoa arvellaan muuttaneen tapahtuneen 1000-luvun molemmin puolin.

Omien tapojen, kielen ja kiertävän elämäntyylin vuoksi perusteella he erottuivat muusta väestöstä.

Ylimääräinen sana – Oikeat vastaukset

Jokaisessa virkkeessä on yksi ylimääräinen sana. Alleviivaa sana, joka ei kuulu virkkeeseen.

Opetusta oli järjestetty **autossa** kaksi tuntia joka viikko.

Carmen oli mukava ja taitava **koulu** opettaja.

Carmen **vaikka** rohkaisi nuoria.

Pojat olivat piirtäneet **minusta** kartan selventämään esitystään.

Simon Simoniuksen **vanha** matkakertomuksessa oli maininta romaneista.

Heitä epäiltiin vieraan vallan vakoojiksi, jopa noidiksi **ilkeiksi**.

Romaneja alettiin vainota ja karkottaa **myöskin** maasta toiseen.

Kolme muuttoaaltoa arvellaan **muuttaneen** tapahtuneen 1000-luvun molemmin puolin.

Omien tapojen, kielen ja kiertävän elämäntyylin **vuoksi** perusteella he erottuivat muusta väestöstä.

13. Valitse oikea väittämä

Päättele, onko väittämä tekstin perusteella oikein vai väärin. Merkitse oikea vaihtoehto mallin mukaan.

	oikein	väärin
Romanikieltä opetettiin joka viikko.	X	
Romanikieltä opetettiin kaksi tuntia viikossa.		
Oppitunneilla harjoiteltiin kuorolauluja romanien juhliin.		
Carmen innosti nuoria tutkimaan oman kansansa historiaa.		
Oppilaat kirjoittivat esseitä omasta suvustaan joka kolmannelle oppitunnille.		
Poikien tehtäväksi ryhmätyössä tuli tutkia romanien muuttoa Intiaan ja erityisesti Punjabiin.		
Tytöt tutkivat romanien saapumista Eurooppaan.		
Romaneita saapui aikoinaan Kreikkaan Kreetan saarelle.		
Ensimmäiset romanit tiedetään Euroopassa tavatun vuonna 1232.		
Simon Simonius oli opettajan ystävä ja matkatoveri.		
Ryhmätyön edetessä oppilaat oppivat uusia asioita oman kulttuurinsa historiasta.		

Valitse oikea väittämä – Oikeat vastaukset

Päättele, onko väittämä tekstin perusteella oikein vai väärin. Merkitse oikea vaihtoehto mallin mukaan.

	oikein	väärin
Romanikieltä opetettiin joka viikko.	X	
Romanikieltä opetettiin kaksi tuntia viikossa.	X	
Oppitunneilla harjoiteltiin kuorolauluja romanien juhliin.		X
Carmen innosti nuoria tutkimaan oman kansansa historiaa.	X	
Oppilaat kirjoittivat esseitä omasta suvustaan joka kolmannelle oppitunnille.		X
Poikien tehtäväksi ryhmätyössä tuli tutkia romanien muutttoa Intiaan ja erityisesti Punjabiin.		X
Tytöt tutkivat romanien saapumista Eurooppaan.	X	
Romaneita saapui aikoinaan Kreikkaan Kreetan saarelle.	X	
Ensimmäiset romanit tiedetään Euroopassa tavatun vuonna 1232.		X
Simon Simonius oli opettajan ystävä ja matkatoveri.		X
Ryhmätyön edetessä oppilaat oppivat uusia asioita oman kulttuurinsa historiasta.	X	

14. Vastaa kysymyksiin

Lue teksti ja vastaa siitä esitettyihin kysymyksiin.

A) Mistä aiheesta ryhmätyö tehtiin?

B) Mistä kolmesta osasta ryhmätyö koostui?

C) Mikä yksilötehtävä ryhmätyöhön oli liitetty?

D) Kuinka monta sataa vuotta Intian muuttoaalton jälkeen romaneita tavattiin ensi kerran Euroopassa?

E) Milloin olivat Euroopan pahimmat romanivainot?

Vastaa kysymyksiin – Oikeat vastaukset

Lue teksti ja vastaa siitä esitettyihin kysymyksiin.

A) Mistä aiheesta ryhmätyö tehtiin?

Ryhmätyö tehtiin romanien historiasta.

B) Mistä kolmesta osasta ryhmätyö koostui?

Ryhmätyön kolme osaa olivat romanien lähtö Intiasta, romanien saapuminen Eurooppaan ja romanien tulo Suomeen.

C) Mikä yksilötehtävä ryhmätyöhön oli liitetty?

Viimeisessä osassa jokainen oppilas kirjoittaisi esseen oman sukunsa lähihistoriasta.

D) Kuinka monta sataa vuotta Intian muuttoaalton jälkeen romaneita tavattiin ensi kerran Euroopassa?

Romaneita tavattiin ensimmäisen kerran Euroopassa noin 300 vuotta Intian muuttoaalton jälkeen.

E) Milloin olivat Euroopan pahimmat romanivainot?

Euroopan pahimmat romanivainot olivat toisen maailmansodan aikaan.

15. Täydennä virke

Täydennä tekstin pohjalta virkkeeseen sopiva sana. Vain yksi annetuista vaihtoehdoista on oikea.

1. Carmen _____ joka tunnille uusia asioita.

toi / muutti / ideoi / vaihtoi

2. Opettajan tavoitteena oli _____ nuoria tutustumaan omaan kulttuuriinsa tarkemmin.

innostaa / inhottaa / vastustaa / tunnustaa

3. Pojat selvittivät romanien _____.

majapaikkoja / jumalia / selviytymistä / juuria

4. Aluksi romanit matkasivat hallitsijoiden _____ turvin.

suostuttelun / suostumusten / suositusten / suunnitelmien

5. Sääty-yhteiskunta _____ romanit yhteiskuntaluokkien ulkopuolelle.

pakotti / jätti / jäävi / käski

Täydennä virke – Oikeat vastaukset

Täydennä tekstin pohjalta virkkeeseen sopiva sana. Vain yksi annetuista vaihtoehdoista on oikea.

1. Carmen **ideoi** joka tunnille uusia asioita.

*toi / muutti / **ideoi** / vaihtoi*

2. Opettajan tavoitteena oli **innostaa** nuoria tutustumaan omaan kulttuuriinsa tarkemmin.

***innostaa** / inhottaa / vastustaa / tunnustaa*

3. Pojat selvittivät romanien **juuria**.

*majapaikkoja / jumalia / selviytymistä / **juuria***

4. Aluksi romanit matkasivat hallitsijoiden **suositusten** turvin.

*suostuttelun / suostumusten / **suositusten** / suunnitelmien*

5. Sääty-yhteiskunta **jätti** romanit yhteiskuntaluokkien ulkopuolelle.

*pakotti / **jätti** / jäävi / käski*

II Tutkitaan romanien tuloa Suomeen

Seuraavilla romanikielen tunneilla käytiin läpi Tanjan ja Miriklin ryhmätyötä. Se käsitteli romanien saapumista Suomeen: "Romanit ovat saapuneet Suomeen 1500-luvulla. Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta Kastelholman tilikirjoista 1550-luvulta. Tällöin Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan ja kuninkaan määräyksen mukaisesti romanit tuli karkottaa alueelta. Vainot pahenivat, ja vuonna 1637 tuli voimaan hirttolaki, jonka mukaan romanin sai tappaa tavatessaan. Lisäksi heiltä oli kielletty mm. kirkolliset toimitukset ja sairaanhoito. Venäjän vallan aikana romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan. 1900-luvun alussa romanit yritettiin sulauttaa valtaväestöön. Keinona olivat mm. romanilasten pakkohuostaanotot. Sulauttamis- eli assimilaatiopolitiikkaa kesti 1900-luvun puoleen väliin saakka. 1960-luvun lopulta lähtien romanit alkoivat vähitellen asettua paikoilleen asumaan. Perinteiset ammatit muuttuivat. Yhteiskunta alkoi tukea romanien asuttamista. Alkoi romanien yhteiskunnallisen heräämisen kausi, joka jatkuu tänä päivänäkin. Nykyään romanit ovat mukana toimijoina yhteiskunnassa." Tytöt olivat keränneet vanhoja kuvia esityksensä tueksi.

Romanioppilaat kävivät ryhmätöitään lävitse yhdessä opettajansa kanssa. Keskusteltiin siitä, mikä on muuttunut entisistä ajoista. Vielä olisi jäljellä jännittävä osuus. Jokainen tekisi oman sukunsa lähihistoriasta kertovan esseen. Se olisi kotiläksy, johon tarvittaisiin isovanhempien apua. Heillä olisi arvokasta suullista perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa romanien historiaa jälkipolville romanien itsensä kertomana.

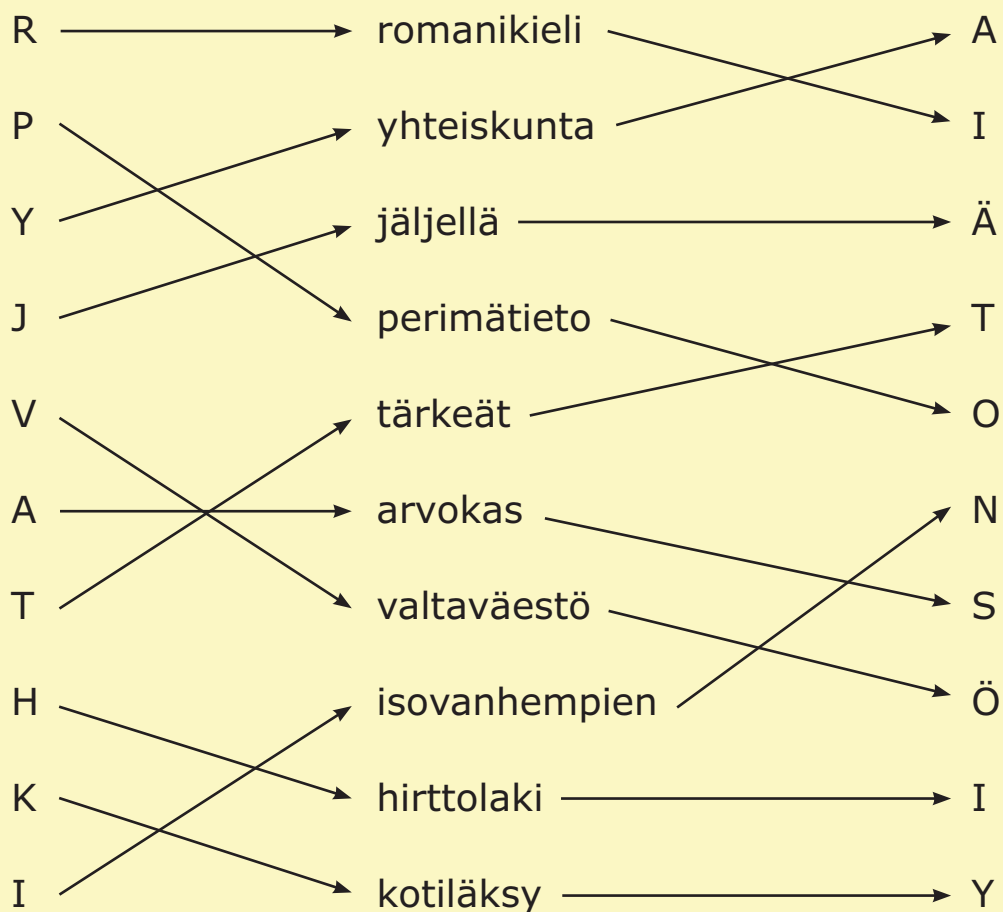
1. Yhdistä kirjaimet sanoihin

Etsi sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain. Yhdistä kirjaimet sanaan mallin mukaisesti.

R	→	romanikieli	→	A
P		yhteiskunta	→	I
Y		jäljellä		Ä
J		perimätieto		T
V		tärkeät		O
A		arvokas		N
T		valtaväestö		S
H		isovanhempien		Ö
K		hirttolaki		I
I		kotiläksy		Y

Yhdistä kirjaimet sanoihin – Oikeat vastaukset

Etsi sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain. Yhdistä kirjaimet sanaan mallin mukaisesti.

2. Etsi sanoille parit

Etsi alla olevasta tekstistä sanoille parit. Annetun sanan pariksi sopii sana, joka on muuten sama, mutta alkaa eri kirjaimella. Alleviivaa löytämäsi sana tekstistä ja kirjoita se riville. Kerää lopuksi järjestyksessä jokaisen kirjoittamasi sanan kolmas kirjain alla olevalle viivalle ja tutki, mikä sana niistä muodostuu.

Seuraavilla romanikielen tunneilla käytiin läpi Tanjan ja Miriklin ryhmätyötä. Se käsitteli romanien saapumista Suomeen: "Romanit ovat saapuneet Suomeen 1500-luvulla. Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta Kastelholman tilikirjoista 1550-luvulta. Tällöin Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan ja kuninkaan määräyksen mukaisesti romanit tuli karkottaa alueelta. Vainot pahenivat, ja vuonna 1637 tuli voimaan hirttolaki, jonka mukaan romanin sai tappaa tavatessaan. Lisäksi heiltä oli kielletty mm. kirkolliset toimitukset ja sairaanhoito. Venäjän vallan aikana romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan. 1900-luvun alussa romanit yritettiin sulauttaa valtaväestöön. Keinona olivat mm. romanilasten pakkohuostaanotot. Sulauttamis- eli assimilaatiopolitiikka kesti 1900-luvun puoleen väliin saakka. 1960-luvun lopulta lähtien romanit alkoivat vähitellen asettua paikoilleen asumaan. Perinteiset ammatit muuttuivat. Yhteiskunta alkoi tukea romanien asuttamista. Alkoi romanien yhteiskunnallisen heräämisen kausi, joka jatkuu tänä päivänäkin. Nykyään romanit ovat mukana toimijoina yhteiskunnassa." Tytöt olivat keränneet vanhoja kuvia esityksensä tueksi.

huvia _____

teiltä _____

kulauttaa _____

hallan _____

tai _____

ravatessaan _____

elivät _____

painot _____

kukaan _____

taakka _____

keräämisen _____

loimitukset _____

KIRJAIMET: _____

Etsi sanoille parit – Oikeat vastaukset

Etsi alla olevasta tekstistä sanoille parit. Annetun sanan pariksi sopii sana, joka on muuten sama, mutta alkaa eri kirjaimella. Alleviivaa löytämäsi sana tekstistä ja kirjoita se riville. Kerää lopuksi järjestyksessä jokaisen kirjoittamasi sanan kolmas kirjain alla olevalle viivalle ja tutki, mikä sana niistä muodostuu.

Seuraavilla romanikielen tunneilla käytiin läpi Tanjan ja Miriklin ryhmätyötä. Se käsitteli romanien saapumista Suomeen: "Romanit ovat saapuneet Suomeen 1500-luvulla. Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta Kastelholman tilikirjoista 1550-luvulta. Tällöin Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan ja kuninkaan määräyksen mukaisesti romanit tuli karkottaa alueelta. Vainot pahenivat ja vuonna 1637 tuli voimaan hirttolaki, jonka mukaan romanin sai tappaa tavatessaan. Lisäksi heiltä oli kielletty mm. kirkolliset toimitukset ja sairaanhoito. Venäjän vallan aikana romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan. 1900-luvun alussa romanit yritettiin sulauttaa valtaväestöön. Keinona olivat mm. romanilasten pakkohuostaanotot. Sulauttamis- eli assimilaatiopolitiikkaa kesti 1900-luvun puoleen väliin saakka. 1960-luvun lopulta lähtien romanit alkoivat vähitellen asettua paikoilleen asumaan. Perinteiset ammatit muuttuivat. Yhteiskunta alkoi tukea romanien asuttamista. Alkoi romanien yhteiskunnallisen heräämisen kausi, joka jatkuu tänä päivänäkin. Nykyään romanit ovat mukana toimijoina yhteiskunnassa." Tytöt olivat keränneet vanhoja kuvia esityksensä tueksi.

huvia ku**v**ia

teiltä he**i**ltä

kulauttaa su**l**auttaa

hallan va**l**lan

tai sa**i**

ravatessaan ta**v**atessaan

eli o**l**i

painot va**i**not

kukaan mu**k**aan

taakka sa**a**kk

keräämisen he**r**äämisen

loimitukset to**i**mitukset

KIRJAIMET: villiviikari

3. Täydennä kirjain sanan alkuun

Täydennä kunkin sanan alkuun oikea kirjain annetuista vaihtoehtoista.

r	o	t	k	h	k
a	a	y	p	v	l

__omanit

__suttamista

__hteiskunta

__erimätieto

__allentuisi

__arkottaa

__ainot

__livat

__mmitit

__uului

__eiltä

__äpi

Täydennä kirjain sanan alkuun – Oikeat vastaukset

Täydennä kunkin sanan alkuun oikea kirjain annetuista vaihtoehtoista.

r	o	t	k	h	k
a	a	y	p	v	l

romanit

asuttamista

yhteiskunta

perimätieto

tallentuisi

karkottaa

vainot

olivat

ammatit

kuului

heiltä

läpi

4. Sijoita tavut

Sijoita annetut tavut ruudukkoon niin, että niistä muodostuu järjestyksessä sanoja. Kirjoita ruudukosta muodostuvat sanat viivoille.

tavut: ki, li, vi, loi, te, o

a		
	XXXXX	
		si

---

tavut: a, pu, su, ke, a, lo

tu		
	XXXXX	
		a

Sijoita tavut – Oikeat vastaukset

Sijoita annetut tavut ruudukkoon niin, että niistä muodostuu järjestyksessä sanoja. Kirjoita ruudukosta muodostuvat sanat viivoille.

tavut: ki, li, vi, loi, te, o

a	vi	o
loi	XXXXX	li
te	ki	si

avio _____

olisi _____

aloite _____

tekisi _____

tavut: a, pu, su, ke, a, lo

tu	ke	a
lo	XXXXX	su
a	pu	a

tukea _____

asua _____

tuloa _____

apua _____

5. Etsi tavut

Tehtävässä on annettu sanoja. Alleviivaa sanat, joiden ensimmäisessä tavussa on kolme kirjainta.

romanikieli

ryhmätyö

ensimmäinen

kuului

alueelta

mukaan

sulauttaa

lähtien

lopulta

jatkuu

nykyään

mukana

yhteiskunta

yhdessä

oman

kertovan

suullista

kirjattaisiin

kertaa

ylös

tallentuisi

Etsi tavut – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on annettu sanoja. Alleviivaa sanat, joiden ensimmäisessä tavussa on kolme kirjainta.

romanikieli

ryhmätyö

ensimmäinen

kuului

alueelta

mukaan

sulauttaa

lähttien

lopulta

jatkuu

nykyään

mukana

yhteiskunta

yhdessä

oman

kertovan

suullista

kirjjattaisiin

kertaa

ylös

tallentuisi

6. Etsi sanat

Etsi sanat annettujen vihjeiden avulla. Alleviivaa sana tekstistä ja kirjoita se viivalle.

Romanioppilaat kävivät ryhmätöitään lävitse yhdessä opettajansa kanssa. Keskusteltiin siitä, mikä on muuttunut entisistä ajoista. Vielä olisi jäljellä jännittävä osuus. Jokainen tekisi oman sukunsa lähihistoriasta kertovan esseen. Se olisi kotiläksy, johon tarvittaisiin isovanhempien apua. Heillä olisi arvokasta suullista perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa romanien historiaa jälkipolville romanien itsensä kertomana.

1. Sanassa on seitsemän tavua, ja sen neljäs tavu on -to-.

---

2. Sanassa on kaksi tavua, ja sen ensimmäisessä tavussa on yksi kirjain.

---

3. Sanassa on kolme tavua, ja sen viimeinen tavu on -se-.

---

4. Sanassa on neljä tavua, ja sen kolmas tavu on -tui-.

---

5. Sanassa on yksi tavu.

Etsi sanat – Oikeat vastaukset

Etsi sanat annettujen vihjeiden avulla. Alleviivaa sana tekstistä ja kirjoita se viivalle.

Romanioppilaat kävivät ryhmätöitään **lävitse** yhdessä opettajansa kanssa. Keskusteltiin siitä, mikä **on** muuttunut entisistä ajoista. Vielä olisi jäljellä jännittävä osuus. Jokainen tekisi oman sukunsa **lähihistoriasta** kertovan esseän. **Se** olisi kotiläksy, johon tarvittaisiin isovanhempien apua. Heillä olisi arvokasta suullista perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös. Tällä tavalla **tallentuisi** tärkeä **osa** romanien historiaa jälkipolville romanien itsensä kertomana.

1. Sanassa on seitsemän tavua, ja sen neljäs tavu on –to–.

lä-hi-his-to-ri-as-ta

2. Sanassa on kaksi tavua, ja sen ensimmäisessä tavussa on yksi kirjain.

o-sa

3. Sanassa on kolme tavua, ja sen viimeinen tavu on –se–.

lä-vit-se

4. Sanassa on neljä tavua, ja sen kolmas tavu on –tui–.

tal-len-tui-si

5. Sanassa on yksi tavu.

on, se

7. Etsi sana

Jokaiseen kirjainmatoon on piilotettu yksi sana. Etsi sana ja kirjoita se viivalle.

roromromankinikeromanikielilekile _____

märymhämäytöyhryhmätyörätyhmö _____

tinlilittikirlijatilikirjajikirtajirtiljerkli _____

kunikastuntakuningaskuntagaskunsa _____

noivainovinavanvavaovniananava _____

irohosairaanhoitoarhotiraansahtaro _____

kuyhtekntayhteiskuntakynntayhtkuiset _____

vaästövaltaväestöstövalstöäävvtalvo _____

ammamatittimamammattimatatimma _____

estiysesityssyteistyesiyestyetiseyits _____

Etsi sana – Oikeat vastaukset

Jokaiseen kirjainmatoon on piilotettu yksi sana. Etsi sana ja kirjoita se viivalle.

roromromankiniker romanikieli lekile	<u>romanikieli</u>
märymhämäytöyh ryhmätyö rätyhmö	<u>ryhmätyö</u>
tinlilittikirlijä tilikirja jikirtajirtiljerkli	<u>tilikirja</u>
kunikastuntak kuningaskunta gaskunsa	<u>kuningaskunta</u>
noi vaino vinavanvavaovniananava	<u>vaino</u>
iroho sairaanhoito arhotiraansahtaro	<u>sairaanhoito</u>
kuyhtekntay yhteiskunta kynttayhtkuiset	<u>yhteiskunta</u>
vaästö valtaväestö stövalstöäävvtalvo	<u>valtaväestö</u>
ammamatittimam ammatti matatimma	<u>ammatti</u>
estiys esitys syteistyesiystyetytiseyits	<u>esitys</u>

8. Muodosta sana

Lue teksti ja tee tehtävät. Järjestä annetut kirjaimet vihjeiden avulla oikeaan järjestykseen. Vastaukseksi muodostuu jokin tekstin sanoista. Jokaisessa tehtävässä on annettu juuri oikea määrä kirjaimia. Kirjoita muodostamasi sana vastausviivalle ja alleviivaa se tekstistä.

Romanioppilaat kävivät ryhmätöitään läpi yhdessä opettajansa kanssa. Keskusteltiin siitä, mikä on muuttunut entisistä ajoista. Vielä olisi jäljellä jännittävä osuus. Jokainen tekisi oman sukunsa lähihistoriasta kertovan esseen. Se olisi kotiläksy, johon tarvittaisiin isovanhempien apua. Heillä olisi arvokasta suullista perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa romanien historiaa jälkipolville romanien itsensä kertomana.

1. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

ä v t k i ä v

vastaus: _____

2. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kaksi tavua.

e k t a r a

vastaus: _____

3. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

k s a n u u s

vastaus: _____

4. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

k a r a v o s t a

vastaus: _____

5. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

j o t a i s a

vastaus: _____

6. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

k y l ä t i k o s

vastaus: _____

7. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

k a v e r o t n

vastaus: _____

8. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

j a t t a k i i r i i s n

vastaus: _____

Muodosta sana – Oikeat vastaukset

Lue teksti ja tee tehtävät. Järjestä annetut kirjaimet vihjeiden avulla oikeaan järjestykseen. Vastaukseksi muodostuu jokin tekstin sanoista. Jokaisessa tehtävässä on annettu juuri oikea määrä kirjaimia. Kirjoita muodostamasi sana vastausviivalle ja alleviivaa se tekstistä.

Romanioppilaat **kävivät** ryhmätöitään läpi yhdessä opettajansa kanssa. Keskusteltiin siitä, mikä on muuttunut entisistä **ajoista**. Vielä olisi jäljellä jännittävä osuus. Jokainen tekisi oman **sukunsa** lähihistoriasta **kertovan** esseen. Se olisi **kotiläksy**, johon tarvittaisiin isovanhempien apua. Heillä olisi **arvokasta** suullista perimätietoa, joka **kirjattaisiin** nyt ensimmäistä **kertaa** ylös. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa romanien historiaa jälkipolville romanien itsensä kertomana.

1. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

ä v t k i ä v

vastaus: **kävivät**_____

2. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kaksi tavua.

e k t a r a

vastaus: **kertaa**_____

3. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

k s a n u u s

vastaus: **sukunsa**_____

4. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

k a r a v o s t a

vastaus: **arvokasta**

5. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

j o t a i s a

vastaus: **ajoista**

6. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

k y l ä t i k o s

vastaus: **kotiläksy**

7. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on kolme tavua.

k a v e r o t n

vastaus: **kertovan**

8. Kirjaimista muodostuu sana, jossa on neljä tavua.

j a t t a k i i r i i s n

vastaus: **kirjattaisiin**

9. Etsi sanat

Alla olevaan ruudukkoon on piilotettu kymmenen sanaa, jotka löytyvät myös tekstistä. Sanat ovat kirjainten joukossa joko vaaka- tai pystysuunnassa. Kirjoita sanat viivoille valitsemassasi järjestyksessä.

s	b	t	v	s	n	v	f	r	e	t	y	p	o	i
u	y	t	r	l	a	m	m	a	t	i	t	h	j	d
j	n	k	w	x	p	v	b	s	z	q	w	s	r	a
ä	p	e	o	r	c	ä	ö	a	r	e	h	u	f	m
l	v	s	u	k	u	n	s	a	ä	s	r	l	u	ä
k	e	i	n	a	q	p	a	l	e	s	t	a	o	p
i	l	v	a	n	h	o	j	a	h	e	j	u	x	i
p	j	i	m	o	w	h	r	t	l	e	i	t	p	e
o	i	t	f	l	h	e	k	l	m	ä	z	t	c	v
l	r	o	m	a	n	i	o	p	p	i	l	a	a	t
v	t	f	g	i	j	y	l	k	i	e	l	a	v	b
i	i	q	o	n	i	v	a	i	n	o	t	n	g	i
l	f	g	s	e	k	l	ö	ä	u	d	t	ö	i	t
l	q	h	a	n	h	i	l	y	k	t	y	t	ö	t
e	g	h	j	k	l	ö	ä	z	x	c	v	ö	n	k

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Etsi sanat – Oikeat vastaukset

Alla olevaan ruudukkoon on piilotettu kymmenen sanaa, jotka löytyvät myös tekstistä. Sanat ovat kirjainten joukossa joko vaaka- tai pystysuunnassa. Kirjoita sanat viivoille valitsemassasi järjestyksessä.

s	b	t	v	s	n	v	f	r	e	t	y	p	o	i
u	y	t	r	l	a	m	m	a	t	i	t	h	j	d
j	n	k	w	x	p	v	b	s	z	q	w	s	r	a
ä	p	e	o	r	c	ä	ö	a	r	e	h	u	f	m
l	v	s	u	k	u	n	s	a	ä	s	r	l	u	ä
k	e	i	n	a	q	p	a	l	e	s	t	a	o	p
i	l	v	a	n	h	o	j	a	h	e	j	u	x	i
p	j	i	m	o	w	h	r	t	l	e	i	t	p	e
o	i	t	f	l	h	e	k	l	m	ä	z	t	c	v
l	r	o	m	a	n	i	o	p	p	i	l	a	a	t
v	t	f	g	i	j	y	l	k	i	e	l	a	v	b
i	i	q	o	n	i	v	a	i	n	o	t	n	g	i
l	f	g	s	e	k	l	ö	ä	u	d	t	ö	i	t
l	q	h	a	n	h	i	l	y	k	t	y	t	ö	t
e	g	h	j	k	l	ö	ä	z	x	c	v	ö	n	k

1. romanioppilaat
2. sulauttaa
3. ammatit
4. jälkipolville
5. sukunsa
6. tytöt
7. essee
8. osa
9. vanhoja
10. vainot

10. Erotta virkkeet

Tehtävän kussakin osiossa on kirjoitettuna kolme virkettä yhteen ilman välimerkkejä. Kirjoita virkkeet uudelleen viivalle välimerkkien kanssa. Muista iso alkukirjain virkkeen alussa ja erisnimissä sekä piste virkkeen lopussa.

romanikielentunnillakäytiinläpityttöjenryhmätyötäsekäsitteliroman
iensaapumistasuomeenromanitsaapuivatsuomeenviisisataavuotta
sitten

---

ensimmäinenmainintaromaneistalöytyyjahvenanmaaltatällöinsuom
ikuuluiruotsinkuningaskuntaankuninkaanmääräyksenmukaisestiro
manittulikarkottaaalueelta

---

vuonna1637tulivoimaanhirttolakilainmukaantavatessaanromaninh
änetsaitappaaromaneiltaolikiellettymuunmuassakirkollisettoimituk
setjasairaanhoito

---

venäjänvallanaikanaromanityritettiinsopeuttaayhteiskuntaanvalta
väestöönsulauttamisenkeinonaolivatromanilastenpakkohuostaanot
otsulauttamispolitiikkakestiuseitavuosikymmeniä

---

kuusikymmentäluvullaromanitalkoivatvähitellenasettuapaikoilleen
asumaanperinteisetammatitmuuttuivatyhteiskuntaalkoitukearoma
nienasuttamista

Erota virkkeet – Oikeat vastaukset

Tehtävän kussakin osiossa on kirjoitettuna kolme virkettä yhteen ilman välimerkkejä. Kirjoita virkkeet uudelleen viivalle välimerkkien kanssa. Muista iso alkukirjain virkkeen alussa ja erisnimissä sekä piste virkkeen lopussa.

romanikielentunnillakäytiinläpityttöjenryhmätyötäsekäsitteliromaniansaapumistasuomeenromanitsaapuivatsumeenviisisataavuotta sitten

Romanikielentunnilla käytiin läpi tyttöjen ryhmätyötä. Se käsitteli romanien saapumista Suomeen. Romanit saapuivat Suomeen viisisataa vuotta sitten.

ensimmäinenmainintaromaneistalöytyyAhvenanmaaltatällöinsuomikuuluiruotsinkuningaskuntaankuninkaanmääräyksenmukaisestiromanittulikarkottaaalueelta

Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta. Tällöin Suomi kuului Ruotsin kuningaskuntaan. Kuninkaan määräyksen mukaisesti romanit tuli karkottaa alueelta.

vuonna1637tulivoimaanhirttolakilainmukaantavatesaanromaninhänetsaitappaaromaneiltaolikiellettymuunmuassakirkollisettoimituksetjasairaanhoito

Vuonna 1637 tuli voimaan hirttolaki. Lain mukaan tavatessaan romanin hänet sai tappa. Romaneilta oli kielletty muun muassa kirkolliset toimitukset ja sairaanhoito.

venäjänvallanaikanaromanityritettiinsopeuttaayhteiskuntaanvalta väestöön sulauttamisenkeinonaolivatromanilastenpakkohuostaanot otsulauttamispolitiikkakestiuseitavuosikymmeniä

Venäjän vallan aikana romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan.

Valtaväestöön sulauttamisen keinona olivat romanilasten pakkohuostaanot.

Sulauttamispolitiikka kesti useita vuosikymmeniä.

kuusikymmentäluvullaromanitalkoivatvähitellenasettuapaikoilleen asumaanperinteisetammatitmuuttuivatyhteiskuntaalkoitukearoma nienasuttamista

Kuusikymmentäluvulla romanit alkoivat vähitellen asettua paikoilleen asumaan.

Perinteiset ammatit muuttuivat.

Yhteiskunta alkoi tukea romanien asuttamista.

11. Täydennä virke

Täydennä virkkeet alkuperäisen tekstin mukaisesti.

1. Romanit ovat saapuneet Suomeen _____.
2. Ensimmäinen maininta _____ löytyy Ahvenanmaalta _____ tilikirjoista 1550-luvulta.
3. Tällöin Suomi kuului _____ kuningaskuntaan ja _____ määräyksen mukaisesti _____ tuli karkottaa alueelta.
4. Vainot pahenivat ja v. 1637 tuli voimaan _____.
5. Venäjän vallan aikana romanit yritettiin _____ yhteiskuntaan.
6. 1900-luvun alussa romanit yritettiin _____ valtaväestöön.
7. Sulauttamis- eli _____ politiikkaa kesti 1900-luvun puoleen väliin saakka.
8. 1960-luvun lopulta lähtien romanit alkoivat vähitellen asettua _____.
9. Nykyään romanit ovat mukana _____.
10. Jokainen tekisi oman sukunsa _____ kertovan esseen.
11. Isovanhemmilla olisi arvokasta _____ perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös.
12. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa _____ historiaa jälkipolville _____ itsensä kertomana.

Täydennä virke – Oikeat vastaukset

Täydennä virkkeet alkuperäisen tekstin mukaisesti.

1. Romanit ovat saapuneet Suomeen **1500-luvulla**.
2. Ensimmäinen maininta **romaneista** löytyy Ahvenanmaalta **Kastelholman** tilikirjoista 1550-luvulta.
3. Tällöin Suomi kuului **Ruotsin** kuningaskuntaan ja **kuninkaan** määräyksen mukaisesti **romanit** tuli karkottaa alueelta.
4. Vainot pahenivat ja v. 1637 tuli voimaan **hirttolaki**.
5. Venäjän vallan aikana romanit yritettiin **sopeuttaa** yhteiskuntaan.
6. 1900-luvun alussa romanit yritettiin **sulauttaa** valtaväestöön.
7. Sulauttamis- eli **assimilaatio** politiikkaa kesti 1900-luvun puoleen väliin saakka.
8. 1960-luvun lopulta lähtien romanit alkoivat vähitellen asettua **paikoilleen asumaan**.
9. Nykyään romanit ovat mukana **toimijoina yhteiskunnassa**.
10. Jokainen tekisi oman sukunsa **lähihistoriasta** kertovan esseen.
11. Isovanhemmilla olisi arvokasta **suullista** perimätietoa, joka kirjattaisiin nyt ensimmäistä kertaa ylös.
12. Tällä tavalla tallentuisi tärkeä osa **romanien** historiaa jälkipolville **romanien** itsensä kertomana.

12. Valitse virke

Valitse oikea vaihtoehto yhteen kirjoitetuista virkkeistä. Oikea vaihtoehto on virke, joka vastaa oikein kirjoitettua virkettä.

Tanja ja Mirikli olivat tehneet ryhmätyön.

TanjajaMirikliolivattehneettehneetryhmätyön. _____

TanjajajaMiriklioliolivattehneetryhmätyön. _____

TanjajaMirikliolivattehneetryhmätyön. _____

Tytöt olivat keränneet vanhoja kuvia esityksen tueksi.

Tytötolivatkeränneetvanhojakuviaesityksentueksi. _____

Tytötolivatkeräneettvanhojakuviaesityksenentueksi. _____

Tytötolivatolivatkeränneetvanhojakuviaesityksentueksi. _____

Työ käsitteli romanien saapumista Suomeen.

TyökäsitteliromaniensaapumistaSuomeen. _____

TyökäsitteliromasaapumistaSuomeen. _____

TyökäsitteliteliromaniensaapumistaSuomeen. _____

Romanit saapuivat Suomeen 1500-luvulla.

RomanitnitsaapuivatSuomeen1500-luvullala. _____

RomanitsaapuivatSuomeen1500-luvulla. _____

RomanisaapuivaSuomen1500-luvulla. _____

Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta tilikirjoista.

Ensimmäinenmainintaromaneiststalöytyy _____

Ahvenanmaltatilikirjoista. _____

Ensimmäinenmainintaromaneiststalöytyy _____

Ahvenanmaaltatilikirjoista. _____

Ensimmäinenmainintataromaneiststalöyty _____

Ahvenanmaalltatilikirjoissta. _____

**Kuninkaan määräyksen mukaisesti
romanit tuli karkottaa alueelta.**

Kuninkaanmääräyksenmukaisesti
romanittulikarkottaaalueelta.

Kunininkaanmääräyksenmukaisesti
tromanittulikarkottaaalueelta.

Kuninkaanmääräykseenmukaiesti
romanitulikarkottaaalueelta.

**Romanien yhteiskunnallisen heräämisen
kausi alkoi 1960-luvun lopulla.**

Romanienyhteiskunallisenheräämisen
kausi alkoi 1960-luvunlopulla.

Romanienyhteiskunallisenheräämiseen
kausi alkoi 1960-luvunlopulla.

Romanienyhteiskunnallisenheräämisen
kausi alkoi 1960-luvunlopulla.

**Oppilaat tekivät sukunsa
lähihistoriasta kertovan esseen.**

Oppilaat tekivät sukunsa
lähihistoriastakertovan esseen.

Oppilaat tekivät sukunsa
lähihistoriastakertovan esseen.

Oppilaat tekivät sukunsa
lähihistoriastakertovan esseen.

Valitse virke – Oikeat vastaukset

Valitse oikea vaihtoehto yhteen kirjoitetuista virkkeistä. Oikea vaihtoehto on virke, joka vastaa oikein kirjoitettua virkettä.

Tanja ja Mirikli olivat tehneet ryhmätyön.

TanjajaMirikliolivattehneettryhmätyön. _____

TanjajajaMirikliolivattehneettryhmätyön. _____

TanjajaMirikliolivattehneettryhmätyön.   X

Tytöt olivat keränneet vanhoja kuvia esityksen tueksi.

Tytötolivatkeränneetvanhojakuviaesityksentueksi.   X

Tytötolivatkeräneettvanhojakuviaesityksenentueksi. _____

Tytötolivatolivatkeränneetvanhojakuviaesityksentueksi. _____

Työ käsitteli romanien saapumista Suomeen.

TyökäsitteliromaniensaapumistaSuomeen.   X

TyökäsitteliromasaapumistaSuomeen. _____

TyökäsitteliteliromaniensaapumistaSuomeen. _____

Romanit saapuivat Suomeen 1500-luvulla.

RomanitnitsaapuivatSuomeen1500-luvullala. _____

RomanitsaapuivatSuomeen1500-luvulla.   X

RomanisaapuivaSuomen1500-luvulla. _____

Ensimmäinen maininta romaneista löytyy Ahvenanmaalta tilikirjoista.

Ensimmäinenmainintaromaneiststalöytyy _____

Ahvenanmaltatilikirjoista. _____

Ensimmäinenmainintaromaneiststalöytyy _____

Ahvenanmaaltatilikirjoista.   X

Ensimmäinenmainintataromaneiststalöyty _____

Ahvenanmaalltatilikirjoisista. _____

**Kuninkaan määräyksen mukaisesti
romanit tuli karkottaa alueelta.**

Kuninkaanmääräyksenmukaisesti
romanittulikarkottaaalueelta.

X

Kunininkaanmääräyksenmukaisesti
tromanittulikarkottaaalueelta.

Kuninkaanmääräykseenmukaiesti
romanitulikarkottaaalueelta.

**Romanien yhteiskunnallisen heräämisen
kausi alkoi 1960-luvun lopulla.**

Romanienyhteiskunallisenheräämisen
kausiaalkoi1960-luvunlopulla.

Romanienyhteisksunallisenheräämiseen
kausisalkoi1960-luvunlopula.

Romanienyhteiskunnallisenheräämisen
kausiaalkoi1960-luvunlopulla.

X

**Oppilaat tekivät sukunsa
lähihistoriasta kertovan esse.**

Opilaattekivätäsukunsa
lähihihistoriastakertovanesseen.

Oppilaattekivätsukunsa
lähihistoriastakertovanesseen.

Oppilaattetekivätsukunsa
lähihistoriastakertotvaneesseen.

X

13. Yhdistä vuosiluku virkkeeseen

Tehtävässä on annettu vuosilukuja ja tapahtumia. Yhdistä oikea vuosiluku tapahtumasta kertovaan virkkeeseen. Kirjoita virkkeet oikeille viivoille.

1500-luku	Romanit alkavat asettua paikoilleen.
1550-luku	Romanit pyritään sulauttamaan valtaväestöön.
1630-luku	Romanit ovat osa yhteiskuntaa.
1910-luku	Romanit saapuvat Suomeen.
1940-luku	Asetetaan hirttolaki.
1960-luku	Yhteiskunnassa vallitsee romanien assimilaatiopolitiikka.
2000-luku	Romaneita on Ahvenanmaalla.

1500-luku: _____

1550-luku: _____

1630-luku: _____

1910-luku: _____

1940-luku: _____

1960-luku: _____

2000-luku: _____

Yhdistä vuosiluku virkkeeseen – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on annettu vuosilukuja ja tapahtumia. Yhdistä oikea vuosiluku tapahtumasta kertovaan virkkeeseen. Kirjoita virkkeet oikeille viivoille.

1500-luku	Romanit alkavat asettua paikoilleen.
1550-luku	Romanit pyritään sulauttamaan valtaväestöön.
1630-luku	Romanit ovat osa yhteiskuntaa.
1910-luku	Romanit saapuvat Suomeen.
1940-luku	Asetetaan hirttolaki.
1960-luku	Yhteiskunnassa vallitsee romanien assimilaatiopolitiikka.
2000-luku	Romaneita on Ahvenanmaalla.

1500-luku: **Romanit saapuvat Suomeen.**

1550-luku: **Romaneita on Ahvenanmaalla.**

1630-luku: **Asetetaan hirttolaki.**

1910-luku: **Romanit pyritään sulauttamaan valtaväestöön.**

1940-luku: **Yhteiskunnassa vallitsee romanien
assimilaatiopolitiikka.**

1960-luku: **Romanit alkavat asettua paikoilleen.**

2000-luku: **Romanit ovat osa yhteiskuntaa.**

14. Etsi samaa tarkoittava virke

Tehtävässä on annettu mallivirke. Mallivirkkeen alapuolella on kolme vaihtoehtoa samaa tarkoittavaksi virkkeeksi. Valitse kussakin kohdassa yksi oikea vaihtoehto.

1. Romaneilta oli kielletty sairaanhoito.

- a) Romanit eivät saaneet opiskella sairaanhoitajiksi.
- b) Romanit eivät saaneet hoitoa ollessaan sairaita.
- c) Romanit eivät saaneet auttaa sairastunutta henkilöä.

2. Romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan.

- a) Romaneita otettiin maahan sopivia määriä.
- b) Yhteiskunnan sopivuus romaneille tutkittiin.
- c) Romaneita pyrittiin ohjaamaan valtaväestön tavoille.

3. Alkoi romanien yhteiskunnallisen heräämisen kausi.

- a) Romanit ottivat osaa yhteiskunnan asioihin.
- b) Romanien piti herätä aiemmin aamulla.
- c) Romanit perustivat oman yhteiskunnan.

4. Oppilaat keräsivät isovanhemmilta suullista perimätietoa.

- a) Nuoret hakivat varastoista vanhoja asiakirjoja.
- b) Oppilas perisi isovanhempansa.
- c) Isovanhemmat kertoivat nuorille kauan sitten tapahtuneista asioista.

Etsi samaa tarkoittava virke – Oikeat vastaukset

Tehtävässä on annettu mallivirke. Mallivirkkeen alapuolella on kolme vaihtoehtoa samaa tarkoittavaksi virkkeeksi. Valitse kussakin kohdassa yksi oikea vaihtoehto.

1. Romaneilta oli kielletty sairaanhoito.

a) Romanit eivät saaneet opiskella sairaanhoitajiksi.

b) Romanit eivät saaneet hoitoa ollessaan sairaita.

c) Romanit eivät saaneet auttaa sairastunutta henkilöä.

2. Romanit yritettiin sopeuttaa yhteiskuntaan.

a) Romaneita otettiin maahan sopivia määriä.

b) Yhteiskunnan sopivuus romaneille tutkittiin.

c) Romaneita pyrittiin ohjaamaan valtaväestön tavoille.

3. Alkoi romanien yhteiskunnallisen heräämisen kausi.

a) Romanit ottivat osaa yhteiskunnan asioihin.

b) Romanien piti herätä aiemmin aamulla.

c) Romanit perustivat oman yhteiskunnan.

4. Oppilaat keräsivät isovanhemmilta suullista perimätietoa.

a) Nuoret hakivat varastoista vanhoja asiakirjoja.

b) Oppilas perisi isovanhempansa.

c) Isovanhemmat kertoivat nuorille kauan sitten tapahtuneista asioista.

15. Täydennä virke

Valitse annetuista sanoista virkkeeseen sopiva ja kirjoita se viivalle mallin mukaan. Huomioi, että asiasisältö pysyy tekstin mukaisena.

Ryhmätyö käsitteli romanien saapumista Suomeen.
koulussa / alkoi / käsitteli / Mirikli

1. Tytöt olivat _____ tietoja romanien historiasta.
noutaneet / etsineet / unohtaneet / väittäneet

2. Romaneilta oli _____ sairaanhoito.
oma / jumalanpalvelus / tuettu / kielletty

3. Romanilapsia _____ huostaan 1900-luvun alussa.
haettiin / otettiin / vietiin / saatiin

4. Vuosikymmeniä _____ he alkoivat asettua paikoilleen.
myöhemmin / aiemmin / jälkeen / vasta

5. Yhteiskunta _____ romanien asuttamista.
soi / teki / vahti / tuki

6. Nykyisin romanit ovat yhteiskunnan _____.
jäseniä / vihollisia / tukijoita / muuttajia

Täydennä virke – Oikeat vastaukset

Valitse annetuista sanoista virkkeeseen sopiva ja kirjoita se viivalle mallin mukaan. Huomioi, että asiasisältö pysyy tekstin mukaisena.

Ryhmätyö käsitteli romanien saapumista Suomeen.
koulussa / alkoi / käsitteli / Mirikli

1. Tytöt olivat etsineet tietoja romanien historiasta.
noutaneet / **etsineet** / unohtaneet / väittäneet

2. Romaneilta oli kielletty sairaanhoito.
oma / jumalanpalvelus / tuettu / **kielletty**

3. Romanilapsia otettiin huostaan 1900-luvun alussa.
haettiin / **otettiin** / vietiin / saatiin

4. Vuosikymmeniä myöhemmin he alkoivat asettua paikoilleen.
myöhemmin / aiemmin / jälkeen / vasta

5. Yhteiskunta tuki romanien asuttamista.
soi / teki / vahti / **tuki**

6. Nykyisin romanit ovat yhteiskunnan jäseniä.
jäseniä / vihollisia / tukijoita / muuttajia

III Romanivanhempainilta

Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton perheiltä. Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia. Romanikielen opettajana toimiva Carmen ehdottikin, että pidettäisiin yhteinen vanhempainilta romaneille, jolloin jokainen voisi esittää oman esseensä. Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseoikeutetusti tervetulleita. Heillähän oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossaan kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona. Asia otettiin innostuneesti vastaan.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

Isovanhemmat kiittelivät Carmenia siitä, että hän halusi säilyttää romanikielen taidon nuorilla ja oli valmis tukemaan heitä koulunkäynnissä. Hänen esimerkkinsä oli nuorille tärkeä. Yhteiskuntaan pystyi integroitumaan omaa identiteettiään menettämättä. Myös idea näyttelystä oli hyvä, sillä vain tiedottamalla omasta kulttuuristamme tulemme tutuiksi. Ilta oli siis kaikin puolin onnistunut!

1. Tutki äänteiden kestoa 1

Etsi tekstistä sanat, joissa on pitkä vokaali (aa, ee, ii, oo, uu, yy, ää, öö). Alleviivaa sanat ja kirjoita ne viivoille.

Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton perheiltä. Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia. Romanikielen opettajana toimiva Carmen ehdottikin, että pidettäisiin yhteinen vanhempainilta romaneille, jolloin jokainen voisi esittää oman esseensä. Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseoikeutetusti tervetulleita. Heillähän oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossaan kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona. Asia otettiin innostuneesti vastaan.

Tutki äänneiden kestoja 1 – Oikeat vastaukset

Etsi tekstistä sanat, joissa on pitkä vokaali (aa, ee, ii, oo, uu, yy, ää, öö). Alleviivaa sanat ja kirjoita ne viivoille.

Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton perheiltä. Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia. Romanikielen opettajana toimiva Carmen ehdottikin, että pidettäisiin yhteinen vanhempainilta romaneille, jolloin jokainen voisi esittää oman esseensä. Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseoikeutetusti tervetulleita. Heillähän oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossaan kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona. Asia otettiin innostuneesti vastaan.

innostuneen

vastaanoton

pidettäisiin

esittää

esseensä

tilaisuuteen

historiaa

tiedossaan

suullisena

otettiin

innostuneesti

vastaan

2. Tutki äänteiden kestoa 2

Etsi tekstistä sanat, joissa on kaksoiskonsonantti (kk, ll, mm, nn, pp, rr, ss, tt). Alleviivaa sanat ja kirjoita ne viivoille.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä.

Tutki äänteiden kestoja 2 – Oikeat vastaukset

Etsi tekstistä sanat, joissa on kaksoiskonsonantti (kk, ll, mm, nn, pp, rr, ss, tt). Alleviivaa sanat ja kirjoita ne viivoille.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä.

sitten _____

kokoonnuttiinkin _____

yhdessä _____

aloitti _____

toivottamalla _____

kaikki _____

tervetulleiksi _____

esittivät _____

opettaja _____

opetussuunnitelmastaan _____

paikallaolijat _____

esittää _____

3. Valitse oikea alkukirjain

Valitse kullekin sanalle oikea alkukirjain ja ympyröi se. Kirjoita koko sana viivalle.

_tenkin t / i / e _____

_man o / y / m _____

_oimiva u / l / t _____

_lisivat e / i / o _____

_ärkeä l / h / t _____

_istorian r / h / l _____

_astan u / v / m _____

_ltana i / o / s _____

_hdessä i / u / y _____

_aikki l / d / k _____

_aikalla p / v / r _____

_plodit o / p / a _____

_sittää o / e / y _____

Valitse oikea alkukirjain – Oikeat vastaukset

Valitse kullekin sanalle oikea alkukirjain ja ympyröi se. Kirjoita koko sana viivalle.

_tenkin t / i / **e**   etenkin

_man **o** / y / m   oman

_oimiva u / l / **t**   toimiva

_lisivat e / i / **o**   olisivat

_ärkeä l / h / **t**   tärkeä

_istorian r / **h** / l   historian

_astaan u / **v** / m   vastaan

_ltana **i** / o / s   iltana

_hdessä i / u / **y**   yhdessä

_aikki l / d / **k**   kaikki

_aikalla **p** / v / r   paikalla

_plodit o / p / **a**   aplodit

_sittää o / **e** / y   esittää

4. Etsi sanat vihjeen avulla

Etsi tekstistä sanoja mallin mukaan. Sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain on annettu vihjeeksi. Alleviivaa löytämäsi sanat ja kirjoita ne viivalle.

Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

pn   päästiin, pääväestön, päätettiin

ya   _____

vt   _____

kn   _____

ja   _____

aa   _____

ra   _____

oi   _____

in   _____

Etsi sanat vihjeen avulla – Oikeat vastaukset

Etsi tekstistä sanoja mallin mukaan. Sanan ensimmäinen ja viimeinen kirjain on annettu vihjeeksi. Alleviivaa löytämäsi sanat ja kirjoita ne viivalle.

Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

pn	päästiin, pääväestön, päätettiin _____
ya	yhteiskunnassa _____
vt	voisivat, voisivat _____
kn	kohokohtaan, käsityötaitojaan _____
ja	ja, ja, ja, jonka, ja _____
aa	asema, ajoista _____
ra	romanikulttuurista _____
oi	oli, oli _____
in	illan, isovanhemmatkin _____

5. Tavuta sanat

Tavuta kunkin virkkeen tummennettu sana viivalle.

Romanikielen tunneilla tehtiin **ryhmätyö**.

Ryhmätyö sai innostuneen **vastaanoton**.

Lähihistorian tallentaminen oli tärkeä asia.

Kokoonnuttiinkin yläasteen tiloihin.

Carmen toivotti kaikki **tervetulleiksi**.

Nuoret esittivät **romanikielisen** laulun.

Opettaja kertoi **opetussuunnitelmastaan**.

Paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä.

Viimein päästiin illan **kohokohtaan**.

Isovanhemmat voisivat esitellä **käsityötaitojaan**.

Tavuta sanat – Oikeat vastaukset

Tavuta kunkin virkkeen tummennettu sana viivalle.

Romanikielen tunneilla tehtiin **ryhmätyö**.

ryh-mä-työ_____

Ryhmätyö sai innostuneen **vastaanoton**.

vas-taan-o-ton_____

Lähihistorian tallentaminen oli tärkeä asia.

lä-hi-his-to-ri-an_____

Kokoonnuttiinkin yläasteen tiloihin.

ko-koon-nut-tiin-kin_____

Carmen toivotti kaikki **tervetulleiksi**.

ter-ve-tul-leik-si_____

Nuoret esittivät **romanikielisen** laulun.

ro-ma-ni-kie-li-sen_____

Opettaja kertoi **opetussuunnitelmastaan**.

o-pe-tus-suun-ni-tel-mas-taan_____

Paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä.

pai-kal-la-o-li-jat_____

Viimein päästiin illan **kohokohtaan**.

ko-ho-koh-taan_____

Isovanhemmat voisivat esitellä **käsityötaitojaan**.

kä-si-työ-tai-to-jaan_____

6. Poista ylimääräinen tavu

Valitse mallin mukaan tavu, joka ei kuulu tummennettuun sanaan. Kirjoita sana viivalle tavuittain.

A) Romanikielen **tunneilla** tehtiin ryhmätyö.

tun ____ nei **X** neil ____ la ____

tun-neil-la

B) Työn aiheena oli **romanien** historia.

ro ____ ma ____ man ____ ni ____ en ____

_____

C) Työ sai innostuneen vastaanoton **perheiltä**.

per ____ heil ____ il ____ tä ____

_____

D) Etenkin oman suvun lähihistorian **tallentaminen** oli tärkeä asia.

tal ____ len ____ ta ____ tami ____ mi ____ nen ____

_____

E) Romanikielen **opettajana** toimi Carmen.

o ____ op ____ pet ____ ta ____ ja ____ na ____

_____

F) Carmen ehdotti, että pidettäisiin **yhteinen** vanhempainilta romaneille.

yht ____ yh ____ tei ____ nen ____

_____

G) Tähän tilaisuuteen olisivat myös **isovanhemmat** tervetulleita.

i ____ so ____ van ____ he ____ hem ____ mat ____

_____

H) Heillä oli historiaa tiedossa suullisena **perimätietona**.

pe ____ ri ____ rim ____ mä ____ tie ____ to ____ na ____

_____

Poista ylimääräinen tavu – Oikeat vastaukset

Valitse mallin mukaan tavu, joka ei kuulu tummennettuun sanaan. Kirjoita sana viivalle tavuittain.

A) Romanikielen **tunneilla** tehtiin ryhmätyö.

tun ____ nei **X** neil ____ la ____

tun-neil-la_____

B) Työn aiheena oli **romanien** historia.

ro ____ ma ____ man **X** ni ____ en ____

ro-ma-ni-en_____

C) Työ sai innostuneen vastaanoton **perheiltä**.

per ____ heil ____ il **X** tä ____

per-heil-tä_____

D) Etenkin oman suvun lähihistorian **tallentaminen** oli tärkeä asia.

tal ____ len ____ ta ____ tami **X** mi ____ nen ____

tal-len-ta-mi-nen_____

E) Romanikielen **opettajana** toimi Carmen.

o ____ op **X** pet ____ ta ____ ja ____ na ____

o-pet-ta-ja-na_____

F) Carmen ehdotti, että pidettäisiin **yhteinen** vanhempainilta romaneille.

yht **X** yh ____ tei ____ nen ____

yh-tei-nen

G) Tähän tilaisuuteen olisivat myös **isovanhemmat** tervetulleita.

i ____ so ____ van ____ he **X** hem ____ mat ____

i-so-van-hem-mat

H) Heillä oli historiaa tiedossa suullisena **perimätietona**.

pe ____ ri ____ rim **X** mä ____ tie ____ to ____ na ____

pe-ri-mä-tie-to-na

7. Muodosta sana lisäämällä tavu

Tummennetuista sanoista puuttuu tavu. Valitse oikea tavu annetuista vaihtoehdoista ja kirjoita se viivalle.

A) Eräänä iltana kokoonnuttiin Viimavaaran **ylä**____**teen** tiloihin.
as / ast / a

B) Opettaja aloitti **ti**____**suuden** toivottamalla kaikki tervetulleiksi.
la / lai / lais

C) Nuoret **esit**____**vät** romanikielisen laulun.
i / ti / tit

D) Esitystä **seurasi**____ huikeat aplodit.
va / vat / avat

E) Lopuksi esiteltiin **oppi**____**den** tekemät ryhmätyöt.
la / lai / lia

F) Yhdessä **mietit**____, miten romanien asema oli muuttunut.
iin / tiin / tin

G) Päätettiin pitää **romanikult**____**rista** kertova näyttely.
uu / tu / tuu

H) **Jär**____**telyihin** voisivat osallistua isovanhemmatkin.
es / jes / jest

I) Opettaja halusi **säi**____**tää** romanikielen taidon nuorilla.
ly / lyt / ylyt

Muodosta sana lisäämällä tavu – Oikeat vastaukset

Tummennetuista sanoista puuttuu tavu. Valitse oikea tavu annetuista vaihtoehdoista ja kirjoita se viivalle.

A) Eräänä iltana kokoonnuttiin Viimavaaran **ylä-as-teen** tiloihin.

as / ast / a

B) Opettaja aloitti **ti-lai-suuden** toivottamalla kaikki tervetulleiksi.

la / **lai** / lais

C) Nuoret **esit-ti-vät** romanikielisen laulun.

i / **ti** / tit

D) Esitystä **seurasi-vat** huikeat aplodit.

va / **vat** / avat

E) Lopuksi esiteltiin **oppi-lai-den** tekemät ryhmätyöt.

la / **lai** / lia

F) Yhdessä **mietit-tiin**, miten romanien asema oli muuttunut.

iin / **tiin** / tin

G) Päätettiin pitää **romanikult-tuu-rista** kertova näyttely.

uu / tu / **tuu**

H) **Jär-jes-telyihin** voisivat osallistua isovanhemmatkin.

es / **jes** / jest

I) Opettaja halusi **säi-lyt-tää** romanikielen taidon nuorilla.

ly / **lyt** / ylyt

8. Valitse oikea sana

Valitse kuhunkin virkkeeseen oikein kirjoitettu sana kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita sana viivalle.

A) Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai _____ vastaanoton.

innostunen / innostuneen / instuneen

B) Etenkin oman suvun _____ tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia.

ähihistorian / läihistorin / lähistorian

C) Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat _____ tervetulleita.

itseoikeutetusti / isteoktusti / itseiokietustu

D) Isovanhemmilla oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossa _____ ja suullisena _____.

*kokmuspohjaisena / kokemus pohjaisena / kokeimspohjiesna
perimätietona / primätietona / perimätettona*

E) Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki _____.

trvetlleiski / turevtelleiski / tervetulleiksi

F) Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat _____.

appdit / alpoodit / aplodit

G) Mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut

_____.

yhtiäskunssa / yhtesknassa / yhteiskunnassa

H) Päätettiin pitää _____ kertova näyttely.

romanikulttuurista / roamnklutturista / romaanikulturista

I) Yhteiskuntaan pystyi _____ omaa

_____ menettämättä.

integroitumaan / inttegroittuman / intgroituman

identiän / idienttiän / identiteettiään

J) Vain _____ omasta kulttuuristamme tulemme

_____.

tidtottamalla / tiedottamalla / tiiedtotmalla

tutuiksi / tuttuiski / tuuttuiiksi

Valitse oikea sana – Oikeat vastaukset

Valitse kuhunkin virkkeeseen oikein kirjoitettu sana kolmesta vaihtoehdosta. Kirjoita sana viivalle.

A) Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton.

*innostunen / **innostuneen** / instuneen*

B) Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia.

*ähihistrin / läihistorin / **lähihistorian***

C) Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseioikeutetusti tervetulleita.

***itseioikeutetusti** / isteioiktusti / itseiokietustu*

D) Isovanhemmilla oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossa kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona.

*kokmuspohjaisena / **kokemuspohjaisena** / kokeimsupohjiesna
perimätietona / primätbietona / perimätettona*

E) Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi.

*trvetlleiski / turevtelleiski / **tervetulleiksi***

F) Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit.

*appdit / alpoodit / **aplodit***

G) Mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa.

*yhtiäskunssa / yhtesknassa / **yhteiskunnassa***

H) Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely.

***romanikulttuurista** / roamnklutturista / romaanikulturista*

I) Yhteiskuntaan pystyi integroitumaan omaa identiteettiään menettämättä.

***integroitumaan** / inttegroittuman / intgroituman
identiän / idienttiän / **identiteettiään***

J) Vain tiedottamalla omasta kulttuuristamme tulemme tutuiksi.

*tidtottamalla / **tiedottamalla** / tiiedtotmalla
tutuiksi / tuttuiski / tuuttuiiksi*

9. Etsi sanat

Alleiviivaa tekstistä laatikossa olevat sanat.

iltana	laulun	kahvia	pitää
saivat	lopuksi	jälkeen	ajoista
illan	kaikki	kertoi	kertoa
asema	huikeat	voisivat	aloitti

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

Etsi sanat – Oikeat vastaukset

Alleviivaa tekstistä laatikossa olevat sanat.

iltana	laulun	kahvia	pitää
saivat	lopuksi	jälkeen	ajoista
illan	kaikki	kertoi	kertoa
asema	huikeat	voisivat	aloitti

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

10. Kirjoita virkkeet

Kirjoita virkkeet viivoille sanaväleineen.

1. IsovanhemmatkiittelivätCarmenia.
2. Carmenopettilapsilleromanikieltä.
3. Hänenesimerkkinsäolinuorilletärkeä.
4. Yhteiskuntaanpystyiintegroitumaanomaidentiteettiäänme
nettämättä.
5. Ideanäyttelystäolihyvä.
6. Iltaolikaikinpuolinonnistunut.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Kirjoita virkkeet – Oikeat vastaukset

Kirjoita virkkeet viivoille sanaväleineen.

1. Isovanhemmat kiittelivät Carmenia.
2. Carmen opetti lapsille romanikieltä.
3. Hänen esimerkkinsä oli nuorille tärkeä.
4. Yhteiskuntaan pystyi integroitumaan omaa identiteettiään menettämättä.
5. Idea näyttelystä oli hyvä.
6. Ilta oli kaikin puolin onnistunut.

11. Alleviivaa virkkeet

Alleviivaa alla olevasta tekstistä virkkeet, joissa on erisnimi.

Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton perheiltä. Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia. Romanikielen opettajana toimiva Carmen ehdottikin, että pidettäisiin yhteinen vanhempainilta romaneille, jolloin jokainen voisi esittää oman esseensä. Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseoikeutetusti tervetulleita. Heillähän oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossaan kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona. Asia otettiin innostuneesti vastaan.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

Isovanhemmat kiittelivät Carmenia siitä, että hän halusi säilyttää romanikielen taidon nuorilla ja oli valmis tukemaan heitä koulunkäynnissä. Hänen esimerkkinsä oli nuorille tärkeä. Yhteiskuntaan pystyi integroitumaan omaa identiteettiään menettämättä. Myös idea näyttelystä oli hyvä, sillä vain tiedottamalla omasta kulttuuristamme tuleamme tutuiksi. Ilta oli siis kaikin puolin onnistunut!

Alleviivaa virkkeet – Oikeat vastaukset

Alleviivaa alla olevasta tekstistä virkkeet, joissa on erisnimi.

Romanikielen tunneilla tehty ryhmätyö romanien historiasta sai innostuneen vastaanoton perheiltä. Etenkin oman suvun lähihistorian tallentaminen tuntui olevan kaikille tärkeä asia. Romanikielen opettajana toimiva Carmen ehdottikin, että pidettäisiin yhteinen vanhempainilta romaneille, jolloin jokainen voisi esittää oman esseensä. Tähän tilaisuuteen olisivat myös isovanhemmat itseoikeutetusti tervetulleita. Heillähän oli tärkeä osa romanien historiaa tiedossaan kokemuspohjaisena ja suullisena perimätietona. Asia otettiin innostuneesti vastaan.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

Isovanhemmat kiittelivät Carmenia siitä, että hän halusi säilyttää romanikielen taidon nuorilla ja oli valmis tukemaan heitä koulunkäynnissä. Hänen esimerkkinsä oli nuorille tärkeä. Yhteiskuntaan pystyi integroitumaan omaa identiteettiään menettämättä. Myös idea näyttelystä oli hyvä, sillä vain tiedottamalla omasta kulttuuristamme tuleamme tutuiksi. Ilta oli siis kaikin puolin onnistunut!

12. Numeroi virkkeet

Numeroi virkkeet (1–9) tekstin mukaiseen esiintymisjärjestykseen.

Opettaja ehdotti vanhempainillan viettämistä.

Nuoret lauloivat romanikielisen laulun.

Oppilaiden perheet innostuivat suvun lähihistorian tallentamisesta.

Yhdessä päätettiin valmistella näyttely.

Carmen toivotti kaikki tervetulleiksi.

Romanikielen tunneilla tehtiin ryhmätyö romanien historiasta.

Oppilaat esittelivät ryhmätyöt.

Vanhempainiltaa vietettiin koululla.

Osallistujat joivat kahvia.

Numeroi virkkeet – Oikeat vastaukset

Numeroi virkkeet (1–9) tekstin mukaiseen esiintymisjärjestykseen.

- 3 Opettaja ehdotti vanhempainillan viettämistä.
- 6 Nuoret lauloivat romanikielisen laulun.
- 2 Oppilaiden perheet innostuivat suvun lähihistorian tallentamisesta.
- 9 Yhdessä päätettiin valmistella näyttely.
- 5 Carmen toivotti kaikki tervetulleiksi.
- 1 Romanikielen tunneilla tehtiin ryhmätyö romanien historiasta.
- 7 Oppilaat esittelivät ryhmätyöt.
- 4 Vanhempainiltaa vietettiin koululla.
- 8 Osallistujat joivat kahvia.

13. Valitse oikea väittämä

Päättele, onko väittämä tekstin perusteella oikein vai väärin.

	oikein	väärin
Perheet innostuivat ryhmätyön tekemisestä.		
Carmen ei kannattanut vanhempainillan viettämistä.		
Ryhmätyössä selvitettiin kunkin suvun lähihistoriaa.		
Vanhempainilta vietettiin Viimavauran koululla.		
Nuoret avasivat tilaisuuden laulamalla.		
Vanhempainyhdistyksen edustaja toivotti osallistujat tervetulleiksi tilaisuuteen.		
Vanhempainilta pidettiin syyskuun alussa.		
Illan odotetuimpia hetkiä oli ryhmätöiden esittely.		
Isovanhemmat päättivät rakentaa näyttelyn romanikulttuurista.		
Näyttelyn tarkoituksena oli tehdä romanikulttuuria tunnetuksi.		
Vanhemmille ja isovanhemmille järjestetty ilta oli onnistunut.		

Valitse oikea väittämä – Oikeat vastaukset

Päättele, onko väittämä tekstin perusteella oikein vai väärin.

	oikein	väärin
Perheet innostuivat ryhmätyön tekemisestä.	X	
Carmen ei kannattanut vanhempainillan viettämistä.		X
Ryhmätyössä selvitettiin kunkin suvun lähihistoriaa.	X	
Vanhempainilta vietettiin Viimavauran koululla.		X
Nuoret avasivat tilaisuuden laulamalla.		X
Vanhempainyhdistyksen edustaja toivotti osallistujat tervetulleiksi tilaisuuteen.		X
Vanhempainilta pidettiin syyskuun alussa.		X
Illan odotetuimpia hetkiä oli ryhmätöiden esittely.	X	
Isovanhemmat päättivät rakentaa näyttelyn romanikulttuurista.		X
Näyttelyn tarkoituksena oli tehdä romanikulttuuria tunnetuksi.	X	
Vanhemmille ja isovanhemmille järjestetty ilta oli onnistunut.	X	

14. Etsi samaa tarkoittava sana

Etsi tekstistä annetun sanan kanssa samaa tarkoittava sana, alleviivaa se ja kirjoita viivalle.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

lopulta _____

pohdittiin _____

keräännnyttiinkin _____

taputukset _____

viimeiseksi _____

valtaväestön _____

yläkoulun _____

Etsi samaa tarkoittava sana – Oikeat vastaukset

Etsi tekstistä annetun sanan kanssa samaa tarkoittava sana, alleviivaa se ja kirjoita viivalle.

Eräänä alkutalven iltana sitten kokoonnuttiinkin yhdessä Viimavaaran yläasteen tiloihin. Carmen aloitti tilaisuuden toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen nuoret esittivät romanikielisen laulun, jota seurasivat huikeat aplodit. Opettaja kertoi opetussuunnitelmastaan, ja paikallaolijat saivat esittää kysymyksiä. Viimein päästiin illan kohokohtaan eli oli vuorossa ryhmätöiden ja esseiden esittely. Lopuksi juotiin yhdessä kahvia ja mietittiin, miten romanien asema oli muuttunut yhteiskunnassa ja miten voitaisiin vaikuttaa pääväestön asenteisiin. Päätettiin pitää romanikulttuurista kertova näyttely, jonka järjestelyihin voisivat osallistua isovanhemmatkin. He voisivat kertoa menneistä ajoista ja esitellä käsityötaitojaan.

lopulta viimein

pohdittiin mietittiin

keräännuttiinkin kokoonnuttiinkin

taputukset aplodit

viimeiseksi lopuksi

valtaväestön pääväestön

yläkoulun yläasteen

15. Monivalintatehtävä

Vastaa tekstistä esitettyihin kysymyksiin valitsemalla oikea vastausvaihtoehto. Vain yksi neljästä vaihtoehdosta on oikein.

1. Mitä Carmen teki työkseen?

- a) opetti valtaväestölle romanien historiaa
- b) tuki vanhempia kasvatustyössä
- c) tutki romanien historiaa
- d) opetti romanikieltä

2. Kuka ehdotti vanhempainillan pitämistä?

- a) vanhemmat
- b) isovanhemmat
- c) oppilaat
- d) Carmen

3. Mikä vuodenaika oli juuri päättynyt, kun vanhempainiltaa vietettiin?

- a) kevät
- b) syksy
- c) talvi
- d) kesä

4. Mitä vanhempainillassa tapahtui ensimmäiseksi?

- a) ryhmätöiden esittely
- b) lauluesitys
- c) kahvihetki
- d) opetussuunnitelman esittely

5. Miten yleisö reagoi nuorten lauluesitykseen?

- a) vaisuilla aplodeilla
- b) laulamalla mukana
- c) voimakkailla taputuksilla
- d) kohteliailla hymyillä

6. Mikä oli illan odotetuin ohjelmanumero?

- a) lauluesityksen kuunteleminen
- b) näyttelyn suunnitteleminen
- c) kahvin juominen
- d) ryhmätöiden kuunteleminen

7. Miksi päädyttiin näyttelyn kokoamiseen?

- a) hienot käsityönä tuotetut esineet haluttiin saada näytteille
- b) nuorten tekemille ryhmätöille haluttiin saada laajempi yleisö
- c) ihmisille haluttiin esitellä romanikulttuuria ja lisätä tietoutta siihen liittyvistä asioista
- d) isovanhemmat halusivat ajankulua

Monivalintatehtävä – Oikeat vastaukset

Vastaa tekstistä esitettyihin kysymyksiin valitsemalla oikea vastausvaihtoehto. Vain yksi neljästä vaihtoehdosta on oikein.

1. Mitä Carmen teki työkseen?

- a) opetti valtaväestölle romanien historiaa
- b) tuki vanhempia kasvatustyössä
- c) tutki romanien historiaa
- d) opetti romanikieltä**

2. Kuka ehdotti vanhempainillan pitämistä?

- a) vanhemmat
- b) isovanhemmat
- c) oppilaat
- d) Carmen**

3. Mikä vuodenaika oli juuri päättynyt, kun vanhempainiltaa vietettiin?

- a) kevät
- b) syksy**
- c) talvi
- d) kesä

4. Mitä vanhempainillassa tapahtui ensimmäiseksi?

- a) ryhmätöiden esittely
- b) lauluesitys**
- c) kahvihetki
- d) opetussuunnitelman esittely

5. Miten yleisö reagoi nuorten lauluesitykseen?

- a) vaisuilla aplodeilla
- b) laulamalla mukana
- c) voimakkailla taputuksilla**
- d) kohteliailla hymyillä

6. Mikä oli illan odotetuin ohjelmanumero?

- a) lauluesityksen kuunteleminen
- b) näyttelyn suunnittelemine
- c) kahvin juominen
- d) ryhmätöiden kuunteleminen**

7. Miksi päädyttiin näyttelyn kokoamiseen?

- a) hienot käsityönä tuotetut esineet haluttiin saada näytteille
- b) nuorten tekemille ryhmätöille haluttiin saada laajempi yleisö
- c) ihmisille haluttiin esitellä romanikulttuuria ja lisätä tietoutta siihen liittyvistä asioista**
- d) isovanhemmat halusivat ajankulua

